

ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

4 820230 060041 >

«Я не хотіла
заміж,
але він
сказав:
ТИ – МОЯ
ОСТАННЯ
ЛЮБОВ»

● ГІРКО!

Фото: shtat.com.ua

«Олексій Федосійович сказав, що хоче одружитися, бо переживає, що таку чудову жінку в нього заберуть. Ще той жартівник», – сміється Лідія Григорівна.

83-річний Олексій Федосійович та 75-річна Лідія Григорівна – переселенці зі сходу України. Літні люди втратили домівки через російські обстріли, але разом із тим знайшли один одного

Нині пенсіонери облаштовують життя у місці компактного проживання для ВПО на Одещині. Саме на новому місці вони зрозуміли, що хочуть побратися. Й тепер з посмішкою кажуть, що кожної хвилини насолоджуються «медовим місяцем», бо їм удвох дуже добре

«Якось запали ми один одному у душу. Відразу стільки спільних тем, повага, розуміння, підтримка».

Фото: фактуса

Про те, що коханням всі віки підвладні, – читайте на с. 12 »

«Як ти мене любиш?»
– питала я чоловіка
й у відповідь чула:
«Як рибка воду»

Фото з архіву Ольги Дмитрук

«На позиції Вітя був три дні. Потім йому дали день відпочинку й він знову пішов на «нуль», звідки вже не повернувся».

Миті щастя, яке вже не повториться: сімейне свято – в сина день народження.

● НЕЗАГОЙНА РАНА

Дружина загиблого захисника-Героя Віктора Дмитрука – Ольга, згадуючи тепер їхній із коханим діалог, говорить, не стримуючи сльози: «Вітя не міг без мене жити, як риба без води не живе». Але у найважчий для країни час її коханий, не вагаючись, пішов захищати Батьківщину і віддав за неї своє життя...

Історія невимовного болю – на с. 2-3 »

Любов уважна до слів, обережна в жартах, щира у вибаченнях... І тоді вона проживе з вами все життя!

ЯКЩО ТОБІ ДОВІРИЛИ СЕРЦЕ, ЦЕ – СВЯТИНЯ

● ВАЖЛИВІ СЛОВА

Любити – це вміти зупинитися, коли емоції киплять, і вибрати не різке слово, а мовчання. Не докір, а підтримку. Не холодну стіну, а простягнуту руку

Ігумен Саватій СОБКО, священнослужитель Православної Церкви України (ПЦУ)

Любити – це пам'ятати, що перед тобою жива душа, така ж вразлива, як і твоя.

Це означає не гратися почуттями, не випробовувати терпіння, не користуватися слабкостями іншого. Бо любов не принижує і не принижує себе.

Любити – це берегти довіру. А довіра – це крихка річ. Вона будується роками, а руйнується миттєво.

“ Довіра – це крихка річ. Вона будується роками, а руйнується миттєво. ”

Тому любов уважна до слів, обережна в жартах, щира у вибаченнях.

Вона не боїться сказати «пробач», бо знає: гордість руйнує, а смирення зберігає.

Любити – це не шукати своєї правоти, а шукати миру.

Це не рахувати, хто більше зробив, а радіти, що можете робити одне для одного.

Це вміння бачити в людині не її помилки, а її серце.

Любов – це щоденна праця. Маленькі кроки, маленькі жертви, маленькі перемоги над собою. І саме з цих маленьких рішень народжується велика, міцна, справжня близькість.

Берегти – означає пам'ятати: якщо тобі довірили серце, це – святина. І найвищий прояв любові, зробити так, щоб поряд із тобою іншій людині було спокійно. Щоб вона не боялася бути собою.

Бо там, де є така любов, там живе Бог.

«Як ти мене любиш?» – питала я чоловіка й у відповідь чула: «Як рибка воду»

● НЕЗАГОЙНА РАНА

Закінчення.
Початок – на с. 1

Катерина ЗУБЧУК

«ВІТЯ ПОМИЛИВСЯ ОДНОЮ ЦИФРОЮ, НАБИРАЮЧИ ПОТРІБНИЙ ЙОМУ НОМЕР, Й ТАК МИ З НИМ ПОЗНАЙОМИЛИСЯ»

Ольга жила в місті Апостоловому на Дніпропетровщині. Вона двічі виходила заміж – і кожного разу ці шлюби були короточасні.

– Перший чоловік, – розповідає жінка, – зрадив мене, коли нашому синові було одинадцять місяців, і попросив, щоб ми розлучилися. А другий, коли я була вагітна, зламав мені носа, й я пішла від нього. Сама ростила двох синів.

Віктор жив у волинському селі Юнівка, що на Локачинщині. У цивільному шлюбі в них із дружиною є син. Одне слово, у кожного – своє життя, й навряд чи перетнулися б їхні шляхи, якби не випадок, про який жінка згадує так:

– Вітя помилився одною цифрою, набираючи потрібний йому номер, і так ми знайшли один одного. Того дня він дзвонив дівчині Олі, з якою, як розповідав потім, познайомився (в його цивільному шлюбі на той час уже щось було «не так»), а натрапив на мене – теж із таким же ім'ям...

Це й був той випадок, завдяки якому п'ятнадцять років тому вони зішлись. Але до цього минуло пів року – про цей час у жінки такий спомин:

– Я тоді вчилася у Франківську – в Галицькій академії. Коли їздила на сесію, то ми зустрічалися з ним у Львові – саме в цьому місті було наше, вже не телефонне, побачення. Вітя на той час працював на будівництві у Луцьку. Приїхав у Львів, щоб побачити мене. А потім двічі я була в Луцьку. Він якось мені зателефонував і сказав, що, мовляв, ми – не малі діти, щоб отак зустрічатися, й запропонував жити разом. Але додав таке: «Знаю, що ти не схочеш переїжджати в село». Воно справді так. Тим більше, що я – одна донька в матері, тож перебрався Вітя в Апостолове – в приймаки пішов. Старшому синові, Миколі, було шість з половиною років, молодшому Іванові – два. А для Віті ми зробили «його село» – побудували сарайчика, в нас були і свинки, й кури, собачка, бо до цього в нього лежала душа. Йому треба було вийти зранку – покурити, з курочками привітатися, свого друга-песика поніжити...

П'ять літ пара жила в цивільному шлюбі, але вже й тоді мали срібні обручки. А потім Віктор, за словами Ольги, почав ревниво докоряти, що ж то вона не хоче йти за нього заміж:

Пам'ятний для Ольги день, коли подружжя офіційно зареєструвало шлюб, й вона одягла, «як Вітя хотів», білу сукню.

– Я тоді працювала в громадській приймальні народного депутата від нашого округу, була якоюсь мірою публічною людиною, і ось чоловік сказав: «Що то ми з тобою на різних прізвищах?». 13 січня 2017 року, до речі – у п'ятницю, ми зареєстрували шлюб. І на торжестві було тринадцять гостей. Вітя ж ні разу офіційно не одружувався. То ж захотів, аби я біле плаття одягла, фату. Коли ми розписалися, то він змінився. Але не в гіршу сторону (буває, чоловік після весілля вважає, що «жінка вже нікуди не подінеться: вона – моя»), а – в кращу. Після моїх попередніх, дуже коротких шлюбів, це заміжжя стало справжнім подарунком долі. Хотілося б, щоб мене ще хтось так любив, але я в це не вірю – такого відданого кохання більше не буде.

Мама не боялася, що дочка знову «наступить на ті самі граблі»? На це запитання Ольга відповіла:

– А в неї вибору не було – я її поставила перед фактом. А ось мама Віктора, як розповідав згодом, дізнавшись, що він одружується з жінкою, в якій два сини, мудро наставляла: «Сину, люби цих дітей ще більше, як своїх, – нерідні діти мають це відчувати». Мої сини мали цю любов. Вони з першого дня, як побачилися, називали Вітю татом. А після того, як його не стало, то обоє носять прізвище Дмитрук, вважаючи, що Віктор – їхній рідний тато-Герой.

«Я ВИКОНАЮ СВОЮ МІСІЮ – І ПІДУ...»

На початку повномасштабного вторгнення Віктор був у Юнівці.

– Він поїхав додому, бо його мамі мало виповнитися вісімдесят років, – розповідає Ольга. – Потім збирався в Польщу, аби заробити грошей на здійснення моєї мрії про свій бізнес – я хотіла відкрити салон макіяжу. І на свою хату планували зібрати кошти. Задумів було багато. І от – 24 лютого 2022-го. Вранці зателефонувала йому й сказала, що почалася війна. Вітя не хотів вірити, аж поки не відкрив в інтернеті новини. Я з синами ще майже

цілий березень протрималася вдома. Але одного дня, коли він якраз подзвонив мені, приліт був менш як за двадцять кілометрів від Апостолового – нашу хату аж затрусило, шибки ледь не повилітали. Менший син злякався: «Мамо, що це таке?». А Вітя, який все це чує в трубці, кричить: «То скільки ти там будеш сидіти? Взяла дітей – і поїхала сюди!»

Ольга знала, що на той час вже ходили евакуаційні потяги із Запоріжжя. Але здавалося, як можна їхати, коли вдома – хазяйство? Про це й говорила чоловікові. Але він сказав на її аргументи: «Кидай все – продавай, віддавай, на сусідів залишай, просто відкрий ворота й випусти живність... Що хоч роби, але втікай звідти».

І вони з синами поїхали в Юнівку. Про це – такий спогад:

– Ще коли ми з дітьми були в Апостоловому, то чоловік говорив, що чекає дзвінка з військкомату. Хоч повістки йому не приносили – він сам з'явився, щоб його взяли на службу. Але про це я взнала вже тоді, як його не стало. Син розповів, що батько просив не казати мені, як то було.

Так склалися обставини, що коли Віктор мав іти у військо, то Ольга з синами поїхала в Івано-Франківськ, до брата. Шлях її чоловіка на війні був коротким. 15 травня він потрапив на навчання. А першого вересня, за словами дружини, Віктора повезли на «нуль». Через тиждень він загинув. За цими ліченими місяцями розлуки було дуже багато всього, що пережило подружжя і на відстані, й під час незабутніх зустрічей.

– Вітя два рази провідував нас, – каже Ольга. – Якось телефонує й говорить: «Чуєш, мала, мене переводять у снайпери, але ще будуть вчити. Я приїду хоч на пару днів – забери мене зі Львова». Потім він ще два тижні навчався і в цей час, 30 – 31 серпня, знову був удома. Я до нього в Юнівку приїжджала з синами. А ще, коли чоловік у червні навчався в Черкасах, ми з меншим сином до нього їздили. Завдяки цьому побаченню, Вітя тоді ще не потрапив на Донеччину.

Ольга Дмитрук: «Вітя часто мені казав: «Коли тебе нема поряд, то я, як тіло без душі». Тепер теж знаю, що це означає».

...А ось світлина – пам'ять про їхню останню зустріч. На ній – все сімейство. І подружжя, й діти – у футболках, які Ольга купила на прохання Віктора. На кожній з них – промовистий напис: «У мене є кохана сім'я», «Мій коханий носить форму ЗСУ», «Мій тато – воїн ЗСУ».

– Коли я проводжала чоловіка, то всю дорогу від Луцька до Рівного плакала... На позиції Вітя був три дні. Потім йому дали день відпочинку й він знов пішов на «нуль», звідки вже не повернувся. 9 вересня нам принесли «похоронку». Я поїхала в Луцьк – у морг на опізнання. Тепер я знаю, що за словами: «Ноги грукнуть у бетон». Ти стоїш – і в тебе якраз таке відчуття, що ніби провалюєшся й не можеш зрушити з місця...

Сьогодні, коли минуло вже три роки, як Віктора нема, Ольга перебирає в пам'яті все те, що було пов'язане з ним, і каже:

– Вітя часто мені казав: «Коли тебе нема поряд, то я, як тіло без душі». Тепер теж знаю, що це означає. Я багато його слів зрозуміла. Бувало, він дивиться телевізор. Я – біля нього. Питаю: «Ти мене любиш?». «Так», – каже він коротко. Я далі допитуюсь: «А як ти мене любиш?», і чую від нього: «Як рибка воду». Вітя не міг без мене жити, як риба без води не живе.

А ще жінка пригадує, яким він був «скаженим» у доброму сенсі цього слова, – міг серед будня придумати свято і тих, хто біля нього, налаштувати на цю хвилю:

– Вітя був переповнений любові до всіх і до всього. Казав: «Життя коротке – треба жити на повну!». Або: «Я виконаю свою місію й піду». Ніби відчував, що невдовгим буде його земний шлях...

Поховали його на кладовищі села Сірнички – неподалік від Юнівки. Біля його тата. Вітя мені якось, коли вже був у війську, казав: «Як я загину, то мене жертимуть чужі ворони, буду серед чужих людей». Як переселенка, я мала право вибрати місцем спочинку чоловіка – Луцьк чи Дніпропетровщину, де він прожив понад десяти років.

Але я зробила так, щоб він не був серед чужих.

«У МЕНЕ БУВ СВІЙ НЕЛЕГКИЙ ШЛЯХ – І Я ЙОГО ПРОЙШЛА»

Ольга пригадує ті важкі десять місяців, коли їй, дружині загиблого воїна, довелося добиватися від держави належної їй виплати:

– На жаль, так є, що в нашій державі, м'яко кажучи, не поспішають з цим. То «розслідування ще йде», то ще просто ось така відповідь: «У нас іде війна – почекайте!». На це я говорила: «Коли ви брали мого чоловіка на війну, то не чекали...».

І такий гіркий спогад Ольги:

– Через два тижні після похорону чоловіка його рідня просто попросила мене виїхати від них (я хотіла побути хоч до сорока днів). Скажемо так, щоб не порушити пережитого, стосунки в нас не склалися.

Особливо дорога для жінки світлина – пам'ять про останню зустріч їхнього сімейства.

Я вважаю, що мама Віті, коли казала те, що мені довелося почути від неї, – вона ж втратила сина! Тож тепер кожного разу, коли буваю в церкві, то прошу Бога (Господь дуже карає тих, хто ображає дружину загиблого воїна), щоб він простив їй ті слова. Вітя був найменшою її дитиною – в них був дуже сильний зв'язок. Я не засуджую рідню чоловіка. Просто розумію, що в мене був свій нелегкий шлях – і я його пройшла.

Уже два роки Ольга з синами живе в Луцьку, на Вишківці. Вона привезла сюди з Дніпропетровщини, майже за тисячу кілометрів, улюблену собаку свого чоловіка породи кане-корсо, яку подарувала коханому ще до війни маленьким цуценям. За словами Ольги, він нею так тішився, плачував, як то вона привіде потомство, як йому вдасться щось заробити на цьому й купити нового металошукача («було й таке захоплення у Віті – шукати щось цікавеньке в землі»). А ось, коли мова зайшла, де ж Ольга з синами жила перший рік після загибелі чоловіка, то жінка з вдячністю згадала тих людей, котрі підтримали її в непростий для неї час:

– Нас прихистили віруючі люди-волонтери – вони впустили нас до себе в квартиру на проспекті Волі. У мене ж не було ні подушки, ні одіяла, елементарного посуду – тільки найнеобхідніші наші з синами речі та ще ті, що встигла, поїхавши в Апостолове, ви-

слати сюди. Мене дуже підтримала однокласниця Віті – Лариса – перше його, як я довідалася, шкільне кохання. Я про неї знала від чоловіка й це – єдина жінка, до якої я Вітю ревнувала, хоч ніколи її не бачила. Коли ми вже були знайомі, то Лариса розповіла, що була на похоронах, але стояла осторонь, щоб я не догадалася, хто вона. Мені дуже хотілося з нею поговорити, розпитати, яким Вітя був тоді, коли я його не знала. І коли ми почали з нею спілкуватися, то я зрозуміла, що вона залишиться першим коханням Віті, а я – останнім...

«Я уявляю, як Вітя сидить на хмарці, бовтає ногами й нікого не шукає – чекає мене. Я прийду до нього».

Ольга з теплотою розповідає про такий зворушливий випадок:

– Ми довго ходили вулицею удвох із Ларисою, плакали. Я сказала їй в розпачі: «Ти знаєш – це ж мені вже ніхто не подарує квітів!». І ось одного дня, коли ми мали зустрітись, Лариса зателефонувала й попередила: «Ти далеко від будинку не відходь». І ось я бачу, що йде Лариса й несе мені... орхідею – як колись Вітя. Це якраз Лариса знайшла мені мою першу роботу в Луцьку – на авторинку. Хоч я нічого не знала ні про автомобілі, ні про аксесу-

ри для них, але власниця ринку мене навчила й працевлаштувала.

«ЧОМУ ВИ НЕ ХОЧЕТЕ ЖИТИ Й РЕАЛІЗУВАТИ СВОЇ МРІЇ – ТІ, ЩО БУЛИ СПІЛЬНІ У ВАС ІЗ ЧОЛОВІКОМ?»

Ми зустрілися з Ольгою на її нинішньому робочому місці – в кабінеті на проспекті Волі, де вона надає послуги з макіяжу, депіляції, допомагає жінкам схуднути. Власне, це той її власний бізнес, про який мріяла і на відкриття якого чоловік хотів заробити грошей.

– У якийсь момент я зрозуміла, що мені потрібне спілкування з жінками, яким випало пройти такий самий непростий шлях, який долала я. Знайшла громадську організацію «ВідНОВА», зустріла там зраних боєм дружин загиблих воїнів. І ніби побачила себе на різних стадіях проживання непоправної втрати... А потім почала ходити до психолога. І там почула: «Чому ви не хочете жити й реалізувати свої мрії – ті, що були спільні у вас із чоловіком?» І тоді я освіжила знання з техніки макіяжу, закінчила курси візажиста й відкрила свій кабінет. Спершу це було маленьке приміщення в Липинах, а ось тепер – тут.

Але це, як каже Ольга, – лише перший крок. Вона почала вивчати тейпування (метод наклеювання еластичних клейких стрічок на шкі-

ру для підтримки м'язів та суглобів, зменшення болю...) й виношувати свою велику мрію – створення реабілітаційного центру для ветеранів війни.

– Перш вивчала реабілітацію в Києві онлайн, потім – офлайн. Буду мати диплом міжнародного зразка, – розповідає жінка. – Я розумію, що можу допомогти тим хлопцям, які вернуться з війни. Вже знаю, що реабілітаційний центр матиме назву «Вікторія». У цій назві буде завуальоване «Віктор і Я». Так я хочу від душі подякувати і своєму чоловікові, і всім військовим (справжнім ТИТАНАМ!) за те, що вони зробили для України. Хочу, щоб у цьому центрі воїнам-ветеранам було комфортно, куди вони зможуть просто зайти, щоб випити кави. Я вивчаю психологію, розвиваюся й вірю, що Бог дасть мені таких людей, з якими ми створимо цей простір.

І у свого Віктора Ольга просить допомоги – навіть не просить, а вимагає її, бо «не можна було залишати мене самою». Він мусить з небес її підтримати...

А ще Ольга словесно намалювала таку картинку:

– Я уявляю, як Вітя сидить на хмарці, бовтає ногами й нікого не шукає – чекає мене. Я прийду до нього. У день похорону пообіцяла, що пам'ять про нього житиме до тих пір, поки битиметься моє серце.

Повістки Віктору Дмитруку не приносили – він сам з'явився у військкомат, щоб його взяли на службу.

«Не варто чекати, поки біль мине. Треба просто навчитися жити з цією діркою в серці, ніби це частина твого власного тіла» (Жаклін КЕННEDІ (1929–1994), перша леді США з 1961 до 1963 року, після вбивства її чоловіка – 35-го президента США Джона Кеннеді).

Бонапарт воював, а вона його зраджувала...

Багато біографів вважають, що кохання Наполеона й Жозефіни було взаємним і неймовірним.

ПОЧУТТЯ СЛАВЕТНИХ

Наполеон І одружився із Жозефіною де Богарне з великого кохання. Прожив із нею в шлюбі тринадцять років і, як стверджують історики, любив її до самої смерті, але...

Марина ЛУГОВА

«ЯКЩО ТИ МЕНЕ ВЖЕ НЕ ЛЮБИШ, ТО МЕНІ НЕМА ЧОГО РОБИТИ НА ЦІЙ ЗЕМЛІ»

Марі Роз Жозефа Таше де ла Пажері народилася 1763 року на Мартиніці в сім'ї небагатого французького плантатора. Її батько сподівався поправити своє становище завдяки вигідним шлюбом двох доньок.

Жозефіні виповнилося шістнадцять, коли батьки видали її заміж за багатого віконт Олександра де Богарне. Союз молодих навряд чи був щасливим, та у шлюбі народилися улюблені діти – син Ежен та дочка Ортанс. А головне – Жозефіна з чоловіком спромоглася виїхати до Парижа, про який тільки мріяла. Подружжя було занадто різним, що згодом позначилося на стосунках. Олександр був далекий від розкоші та палацових інтриг, тоді як його дружина рвалася у вищий світ. Почалися сварки й скандали, і незабаром вони розлучилися.

Через кілька років Жозефіні довелося повернутися до батьків. Невідомо, як би склалося її життя, коли б не революція 1789 року. Жозефа поїхала в Париж, почесне прізвище дало їй можливість відновити деякі старі зв'язки. Але й тут на ситуацію вплинув колишній чоловік. Влітку

1794-го заарештованого за доносом Олександра де Богарне відправили на ешафот. Жозефіну заарештували й засудили до смерті. Її та інших постраждалих від якобінського терору врятували під час державного перевороту. Вдова жертви режиму швидко влилася у новий рух, де в неї з'явилися впливові покровителі.

Один із них порадив їй якнайшвидше вийти заміж. Чудовим кандидатом став молодий та перспективний офіцер Бонапарт, про військові перемоги якого почали говорити у Парижі. Молоді люди познайомилися у 1795 році. Виявилось, що вони мають багато спільного: бідне дитинство, життя у провінції, арешти. Полководець не був розпечений жіночою увагою і майже відразу закохався. Для Жозефіни підкорення ще однієї вершини було нескладним.

Пізніше Наполеон зізнався, що вважав свою майбутню наречену заможною жінкою з вищого суспільства, не маючи уявлення про її реальне становище. Жозефа була утриманкою й мисливицею за багатим чоловіком. А Наполеон – закоханим юнаком, якого не зупиняли ані вік коханої жінки, ані її минуле. 9 березня 1796 року вони оформили шлюб у нотаріуса. Наполеон усиновив Ежена та Ортанс і мріяв про власну дитину.

Багато біографів вважають, що кохання було взаємним і неймовірним. Достеменно відомо, що мати й сестри Наполеона відразу ж зненавиділи невістку і блага-ли його покинути «цю стару». Також відомо, що Бонапарт страждав під час розлуки з дружиною і це серйозно

впливало на його військову стратегію. «Якщо ти мене вже не любиш, то мені вже нема чого робити на цій землі», – писав він їй із військових походів.

Але особливу жорсткість він виявляв тоді, коли отримував із Парижа звістки про зради Жозефіни. Він ставав нещадним, і доля Європи залежала від поведінки дружини Наполеона. Бонапарт воював, а вона його зраджувала. Його просили кинути Жозефіну, але він продовжував тужити і вірити їй.

ВИБІР МІЖ ЛЮБОВ'Ю ТА АМБІЦІЯМИ

У 1804 році Наполеон очолив Французьку імперію, і Жозефіна стала імператрицею. Бонапарту вдалося зробити блискучу кар'єру у французькій армії та підпорядкувати собі не тільки всю країну, а й більшу частину Європи. Він вирішив закріпити свої досягнення створенням династії та передачею створеної ним держави прямому спадкоємцю. Деякий час Бонапарт сподівався, що імператриця народить йому сина, але цього так і не сталося. Йому довелося обирати між любов'ю та амбіціями, й останні виявилися сильнішими.

«У політики немає серця, а тільки голова», – сказав Наполеон на нараді 1809 року. Мріючи про династію, він натиснув на представників сенату, які дозволили розпочати шлюбнорозлучний процес. Жозефіна до останнього сподівалася, що сенат не дозволить порушити закон. Але імператора боялися, і розлучення відбулося. Після розставання за Жозефіною залишився титул імператриці, Єлисейський палац

та два замки – Наваррський та Мальмезон. Вона не мала нестачі у фінансах і загалом продовжувала майже колишнє життя у звичному оточенні. Не було лише одного – її Бонапарта, якому вона завжди була потрібна. Жозефіна тяжко переживала розлучення з Наполеоном, але згодом скорилася долі.

Уже через три місяці в королівських покоях колишню дружину змінила законна нова – ерцгерцогиня Австрійська Марія-Луїза. 27

“ Деякий час Бонапарт сподівався, що імператриця народить йому сина, але цього так і не сталося.

березня 1810 року сорокарічний Наполеон на околиці столиці зустрічав вісімнадцятирічну дівчину. За тиждень в імператорському палаці відбулася весільна церемонія. Перед нареченою стояло лише одне завдання – народити Наполеону спадкоємця. Марія-Луїза швидко впоралася з ним і через рік ошчасливила чоловіка сином. Бонапарт відразу ж надав новонародженому титул короля Римського. Імператор знову домогся свого. Але тверезий розрахунок в особистому житті, на відміну від військових та політичних дій, зіграв із ним злий жарт. Марія-Луїза була зручною картинкою при дворі, що виконує певну місію. Але це тривало рівно доти, поки Наполеон залишався при владі. Через три роки імператор був змушений зректися престолу, на нього чекала самотність на острові Ельба. Розважлива імператриця визнала свою місію виконаною, незважаючи на наполегливі прохання Бонапарта приїхати або хоча б відправити до нього сина. Неза-

Місце Жозефіни зайняла ерцгерцогиня Австрійська Марія-Луїза, яка й народила йому спадкоємця.

баром Марія-Луїза забула і про чоловіка, і про спадкоємця престолу...

«АРМІЯ. ФРАНЦІЯ. ЖОЗЕФІНА»

Юний Наполеон ІІ досить рано залишив Францію і виховувався у палаці свого діда, австрійського імператора. Як і його батько, він мріяв про військові подвиги та славу. Проте постійно перебував під пильною увагою великих політиків Європи, які побоювалися його сходження на престол.

Наполеон ІІ, народжений Марією-Луїзою у законному шлюбі, не продовжив династію батька, на відміну від дітей Жозефіни (Ежен, усиновлений Бонапартом, став віцекоролем Італії та герцогом Лейхтенберзьким, дочка Ортанс була дружиною голландського короля Людовіка Бонапарта та матір'ю Наполеона ІІІ). 22 липня 1832 року він помер від туберкульозу. Хоча ходили чутки, що його могли отруїти. Єдиний законно народжений дитині імператора Наполеона був лише 21 рік.

Покинута Наполеоном Жозефіна до останнього рвалася до нього на острів Святої Єлени і була згідна на будь-які поневір'яння. Перед смертю Бонапарт прошепотів три слова: «Армія. Франція. Жозефіна». Великий імператор надто пізно зрозумів, що він втратив через гонитву за ілюзіями.

Французький імператор мріяв про династію і пожертвував заради імперії любов'ю всього свого життя. Але на французький престол зійшов не його законнонароджений син, а онук Жозефіни – Наполеон ІІІ.

Джерело: wotom.ua.

Що робити, якщо коханий повернувся з війни іншим?

● ПСИХОЛОГІЯ ВЗАЄМИН

Повномасштабне вторгнення принесло нові виклики й змінило життя кожного. Так, у цьому безпеліційно винна росія, але кожен по-своєму проходить свій шлях і справляється з тим, що з ним сталося. Багато історій залишаються непочутими або замовчаними – інколи важко зізнатися навіть собі, як сильно лякає пережите. Здається, якщо не надавати цьому значення, то «не так болить»

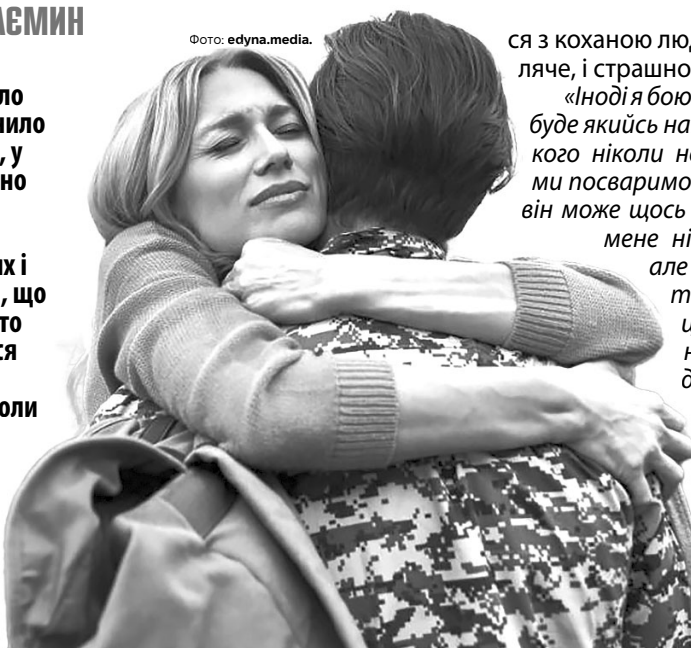

Фото: edyna.media.

«Що робити, якщо мене лякає те, як він змінився?»

ся з коханою людиною, – і боляче, і страшно.

«Іноді я боюся, що в нього буде якийсь напад, хоча такого ніколи не було. Якщо ми посваримося, боюся, що він може щось зробити. Він мене ніколи не бив, але я знаю, що таке буває, і це страшно. У нас маленька дитина – я переживаю і за неї. Я проти зброї вдома. Навіть коли він носить ніж, хвилююся, що він може комусь нашкодити».

«Невже я стала для нього порожнім місцем?»

Одне – це відстороненість, а інше – глибші зміни: психічні чи фізіологічні травми. Такі діагнози, як ПТСР (посттравматичний синдром), неминуче впливають на поведінку. Іноді це означає новий шлях – примирення зі змінами, знайомство з «новою версією» коханої людини й відповідь собі на запитання: «Що робити, якщо мене лякає те, як він змінився?»

Ситуації, яких боїться Надія, справді можливі. Після пережитого свідомість ніби розщеплюється й утворює болісну, іноді агресивну частину – «внутрішнього демона» або «Халка» (відомий супергерой коміксів Marvel Comics – гігант із надлюдською силою під час гніву. – Ред.). Але це не означає, що всіх із таким діагнозом варто вважати небезпечними. Ми всі живемо у війні, й подібні стани можуть виникати через стрес, страх, безпорад-

“ У несподіваний момент – наприклад, ми разом готуємо – він раптом завмирає й починає тремтіти. Просив у цей час його не торкатися. За кілька хвилин усе проходило. Це було дуже страшно.

Я поспілкувалася з жінкою на ім'я Надія, чий чоловік повернувся з фронту дещо іншим.

«Коли я познайомилася з чоловіком, у нього вже був ПТСР, і минув десь рік відтоді, як він повернувся з війни. У нього траплялися флешбеки (раптовий інтенсивний спогад, що переносить людину в минулу травматичну або емоційну подію, змушуючи проживати її знову. – Ред.): у несподіваний момент – наприклад, ми разом готуємо – він раптом завмирає й починає тремтіти. Просив у цей час його не торкатися. За кілька хвилин усе проходило. Це було дуже страшно».

Травма впливає і на психіку, і на тіло. Через сильний стрес страждає нервова система, тож можуть виникати флешбеки, нічні кошмари, різкі перепади настрою, спалахи гніву та труднощі з концентрацією. Бачити, як це відбувається

ність, втрату контролю – саме ця комбінація й лежить в основі психотравми. Ризики підсилюють алкоголь, контузії, тяжкі бої, повторні травми.

ЩО З ЦИМ РОБИТИ: ШЛЯХ ДО КОНТАКТУ І ПІДТРИМКИ

Це не той випадок, коли «само пройде». Якщо йдеться про ПТСР чи інший розлад – необхідно звертатися до психіатра, приймати призначені ліки та бути в терапії.

«Мій чоловік досі приймає ліки, які призначив психіатр. Був період, коли він боявся залишатися з нашим малим і просив, щоб я була поряд – боявся нашкодити. Я теж дуже боялася. Потім настав інший період – зараз уже не боюся: він реабілітується і рухається далі».

Та, окрім страху неконтрольованої агресії, є ще самотність, відстороненість і розпач від неможливості «по-

вернути» ту колишню близьку людину – почуття, що ріжуть по живому тих, хто чекає.

«Після поранення він провів три тижні в госпіталі, а потім на тиждень і казав, що грає в ігри. Було дуже сумно це чути. Я думала, що нарешті ми зможемо більше часу проводити разом. Я все розуміла, але все одно мене це ображало».

Джудіт Герман у книзі «Травма та зцілення» пише, що травма підірвала базову довіру й основні прив'язаності – родину, дружбу, близькість. У найстрашніші миті багато хто благав маму чи Бога про порятунк. Коли порятунку не сталося – це розчарування «отруює» подальші стосунки. Водночас людина ніби розщеплюється: одна частина не витримує емоцій і близькості, інша – відчайдушно хоче бути прийнятою й любленою. Тому уникання – природна реакція того, хто пройшов війну, адже його психіка виснажена.

Можливо, вам здається, що фокус матеріалу на чоловікові, а не на жінці. Я роблю це свідомо, щоб показати, який тягар несуть ці жінки і що їм доводиться проживати щодня. А це шлях, який не афішують і на який справді закривають очі, бо серед усього цього зла здається, що треба бути вдячною за те, що людина повернулася, а власні страхи й переживання – «то вже таке».

Клариса Пінкола Естес у книзі «Жінки, що біжать з вовками» описує шлях дружини військового як метафоричну казку про «Місячного Ведмеда». Там жінка долає перешкоди, піднімається на холодну гору й день за днем вибудовує довіру з ведмедем – так, щоб він дозволив наблизитися, торкнутися і віддати волосину «для зілля», яке мало б розчаклувати її чоловіка. Коли вона приносить волосину, ведмідь кидає її у вогонь і каже: «Зілля не існує. Повтори цей шлях зі своїм чоловіком».

Оце і є правда – ситуація вимагає пройти смугу перешкод, як у казці про ведмеда. А ще її ускладнює те, що в нашому суспільстві всі всіх засуджують. І навіть ті, хто мав би стати «посестрою» з подібним досвідом, іноді не приймають твій спосіб адаптації.

ЯК ПРОЙТИ ЦЕЙ ЕТАП І ЗБЕРЕГТИ СТОСУНКИ – АБО БОДАЙ СЕБЕ?

Передусім – побачити, з чим справді доводиться мати справу. Цей шлях вимагає і поваги до себе, і піклування про себе. Варто усвідомити, що в шлюбі, де мали б бути «ми вдвох», з'явилися «інші». З його боку – пережите й спроби адаптації. Зі сторони партнерки – самотність, втома, спустошення. Коли у контакті так багато «зайвих», природ-

но реагувати болем і бачити ситуацію гіршою, ніж вона є. Пройти це в парі можливо, лише об'єднавшись вдвох проти «інших».

ЯК ЗБЕРЕГТИ СЕБЕ?

Насамперед – бути почутою й побаченою у своєму досвіді та емоціях. Злість на чоловіка за його вибір, через який жінка опинилася в такому становищі, злість на себе, на несправедливість світу, відверта агресія до тих, кого ця історія оминула, злість на дівчат із подібним досвідом, але іншим способом триматися – усе це маркери глибокої вразливості. Коли втоми багато, агресія часто стає захистом. Вони лише кажуть про те, що «я дуже втомилася і я б так хотіла підтримки».

Це може бути й сором – від бажання «поставити крапку», що водночас зіштовхується з повагою до партнера та його досвіду. Жінка ніби застрягає між «хочу розлучення» і «це неправильно». Може з'являтися й бажання знайомитися з іншими чоловіками – бо самотність і брак емоційної підтримки роблять будь-кого вразливим, а так хочеться простої уваги й відчуття, що ти важлива. А може бути навпаки – багато любові й у цьому шляху, який може здаватися і сенсом, і місією.

Це все – живі реакції людей, з якими сталися погані речі, і які намагаються з цим упоратися. І навіть якщо вибраний спосіб спричиняє ще більше проблем – його завжди можна змінити.

Щоб з цим справлятися, добре мати щось ресурсне: свій маленький світ, куди можна «втекти» і перевести подих.

Дослідження показують: підтримка близьких, соціальні контакти й турбота про себе допомагають знайти опору під час шторму. Натомість стратегія «я вмираю сама» дуже рідко спрацьовує. Так, я рекомендую терапію, але підхід має бути системним: спорт, коло спілкування, соціальне життя. Немає близьких подруг – є кіно, театри, книжкові клуби.

ЯКЩО ВАМ ВАЖКО – НЕ МОВЧІТЬ. Є ТІ, ХТО ПОРУЧ

Лінія психологічної підтримки «ВартоЖити» допомагає військовим і їхнім рідним впоратися з пережитим. **Просто зателефонуйте за номером 5522 та оберіть опцію 2** – для військових та їхніх близьких.

Дзвінки безкоштовні з номерів Kyivstar, Vodafone, Lifecell.

ГРАФІК РОБОТИ: БУДНІ З 11:00 ДО 19:00.

Ви не самі. Поруч завжди є голос, який почує.

Катерина ЄРМОЛЕНКО, терапевт у навчанні в методі емоційно-фокусованої терапії, працює на лінії кризової підтримки військових і їхніх сімей «ВартоЖити», edyna.media

ПІСЛЯ ПЕРЕЖИТОГО НА ФРОНТІ СВІДОМІСТЬ НІБИ РОЗЩЕПЛЮЄТЬСЯ...

Одна з таких історій – шлях дружин військових. Це часто про дні, наповнені майже тваринним страхом за життя коханої людини, про очікування й необхідність заново організовувати побут на самоті. Багато жінок, які чекають, стикаються з тим, що не можуть допомогти там, де він є, і обирають підтримувати – власною стійкістю, своєю внутрішньою опорою. Щоб надихати й чекати. Але це виснажує: навіть якщо це спосіб допомогти коханому на фронті, все одно доводиться тримати себе в руках, коли всередині все розривається.

Усе це накопичується у великий клубок напруги. А потім коханий повертається – і це вже інша людина. Війна змінює: навіть без видимих наслідків людина емоційно стає іншою. Як зазначає психолог і супервізор у методі емоційно-фокусованої терапії (ЕФТ) Джордж Фоллер: «З перспективи військового небезпечно занурюватися у вразливість і сильні емоції. На службі він позбавлений емоційної та фізичної близькості, тож, повернувшись після тижнів чи місяців, може здаватися відстороненим».

«Перемкнути вимикач» не вдається одразу. Партнерка, яка пройшла свій шлях очікування, відчуває відчуження й прірву. Інколи це звучить як:

«Твоє оголене тіло має належати лише тому, хто поважає твою оголену душу»

(Чарлі Чаплін (1889–1977), легендарний англійський та американський кіноактор і кінорежисер першої половини XX століття, – у листі до своєї доньки Джеральдіни).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

«Якщо мене поховують там... ти пробачиш?»

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Закінчення.
Початок – на с. 16

Василина ПИСАНКА

Увечері він довго мовчав.

Сидів біля вікна й дивився в темряву. Ніби там, за склом, і досі стояв той подвійний пам'ятник – із порожнім місцем, яке вже визначили без нього.

– Валю... – тихо сказав нарешті. – Мабуть, так і має бути.

Вона стояла біля столу, витирала чашку, хоча та вже давно була сухою.

– Ти про що? – спитала, не обертаючись.

– Про те місце... поруч.

Мовчання повисло між ними, важке, як зимовий туман.

– А ти хочеш? – обережно вимовила вона. – Хочеш бути похованим біля неї?

Він довго не відповідав.

– Я давав обітницю, – сказав нарешті. – Перед Богом. Ми вірчалися. Я тоді вірив, що це назавжди.

– А зараз?

– Зараз я знаю, що кохав і тоді. Але так, як кохаю

тебе... я не кохав нікого.

Вона сіла навпроти. Руки поклала на стіл, щоб не тремтіли.

– А хіба ти не хочеш бути похованою біля свого чоловіка? – несподівано спитав він.

Вона тихо всміхнулася – гірко й ніжно водночас.

– У мене не було такого чоловіка, – сказала. – Ніхто не тримав мене за руку так, як ти.

Він опустив голову.

– Якщо мене поховують там... ти пробачиш?

Ось воно. Те саме запитання. Не дітям. Не Богові. Їй.

Вона дивилася на його руки – знайомі до найменших ліній. Руки, що приносили з базару яблука. Що застібали їй пальто. Що шукали її вночі.

– Я боюся не каменю, – тихо сказала вона. – Я боюся, що Бог не пробачить.

– А ти? – спитав він.

Вона не відповіла.

Бо вперше зрозуміла: справа не в кладовищі. І навіть не в дітях.

Справа в тому, чи може любов виправдати те, що колись було зламано.

Тієї ночі вона не спала. Слухала його дихання. Думала про обітницю, про гріх, про милосердя. Про те, що

старість не скасовує потреби бути потрібною. І що страх перед каменем іноді більший за страх перед смертю.

Вона перебирала в пам'яті їхні роки разом. Його перші невпевнені кроки до неї. Його слова: «Я не кидаю дітей. Я йду до тебе». Його сум після кожної розмови з донькою. Його тихі молитви перед сном.

“ Не гріши, Васильку. Ти вже зробив вибір. Я в Бога вимолю прощення, а сама на зраду не підую. Ніколи...

Чи можна бути грішницею за те, що прийняла любов?

Чи може людина жити двадцять років у гріху – і водночас у вірності?

Чи має право пізня любов на благословення?

Чи визначає могила те, кого ти кохав насправді?

І чи може Бог пробачити те, що люди не готові пробачити ніколи?

На світанку вона сіла за стіл.

Розгорнула чистий аркуш.

Через кілька секунд на аркуші з'явиться напис «Грішниця з Луцька».

Довго дивилася на нього. Потім узяла ручку. Вона пише листа й підписує його так, як відчуває: «Грішниця з Луцька». Але коли він бере її за

руку й повторює: «Так ніхто не кохав...» Вона вже не відчуває себе грішницею. Вона відчуває себе живою.

● УВАГА!

Друзі! Радимо вам звернути увагу і на інше наше видання – «ЦІКАВУ ЧИТАНКУ», два номери якої уже побачили світ. Наступний номер вийде 11 березня.

Запитуйте цю газету в листинош або точках продажу преси. А ще краще – передплатіть це видання. «Цікава читанка» коштує всього – 18 гривень на місяць.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС: 38036.

Повірте, з «Цікавою читанкою» – зачитаетесь!

В Ади Роговцевої було таємне кохання

«Катували 5 годин і приставили пістолет до голови»

Вийшла дводушника з двома серцями – і... перемогла в Італії!

Цікава Читанка

Зі штучним серцем народила дитину!

13 мільйон рай – і в африканському шалаші!

18 грн на місяць

Що нам пророкують у 2026 році легендарні віщуни

Не шукай служницю...

● ВІЧНІ ІСТИНИ

Колись в одному селі жила жінка, що несла на собі цілий світ. На голові – вузол із харчами та гостинцями, на грудях – немовля в пелюшках, на плечах – чоловік, який сам не хотів іти, а збоку вона ще тримала за руки двох малих дітей

Петро КОХАНЕЦЬ, zytia.org

Та найважчим було не це. Найважчою була самотність у її ноші. Усі бачили, як вона тягне, але ніхто не запитав: «А хто підтримає тебе?».

У селі перешіп-

У селі перешіптувалися: «Жінка створена терпіти. Варити, прати, народжувати, мовчати».

“ Коли чоловік не вміє випрати собі сорочку, йому не дружина потрібна, а друга мати.

тувалися: «Жінка створена терпіти. Варити, прати, народжувати, мовчати».

Чоловіки сиділи біля печі, руки їхні були вільні, а серця – байдужі. Один ка-

зав: «Не чоловіча це справа – прати». Інший зітхав: «Немає в мене жінки, доводиться самому собі воду гріти...»

І лише один старий, що бачив не одну зиму й не одну

людську долю, мовив:

«Коли чоловік не вміє випрати собі сорочку, йому не дружина потрібна, а друга мати. Коли ти чекаєш, що жінка служитиме тобі, не простягаючи їй руки навзаєм, ти не чоловік – ти тягар. Шлюб – це не пан і слугиня. Це – союз двох. Іди, чоловіче, помий свою тарілку. А тоді обійми жінку. Бо її тіло може гнутися, а дух її зламається, якщо ти залишишся глухим».

Не шукай служницю – шукай подругу.

Не чекай вечері – приготуйте її разом.

Не чекай, поки хтось застелить ліжко – зроби це сам.

Пам'ятай: жінка – не камінь, а серце.

І, якщо ти носиш його з любов'ю, воно битиметься для тебе».

Чи можна займатися сексом у піст? І чи це гріх?

● СВЯТЕ І ГРІШНЕ

Питання тілесності завжди було для людини непростим. Особливо гостро воно постає під час посту. Чи дозволено подружнє життя у цей період? Чи є це гріхом? А що сказати про інтимні стосунки поза шлюбом?

Протоієрей Ігор Андрес ВЕРЕТКА КАЗМІРЧУК, настоятель храму Волинської ікони Божої Матері села Богушівка Луцького району Іоанно-Богословського деканату та храму Святого Апостола Андрія Першозванного села Верхівка Луцького району Успенського деканату

Фотоколаж: volyn.com.ua, згенерований за допомогою chatgpt.com.

Уже з апостольських часів Церква не розглядала подружню близькість як щось нечисте або гріховне саме по собі.

Щоб відповісти правильно, потрібно розрізнити дві принципи: подружню близькість і гріховну розпусту. І також зрозуміти, що таке піст у світлі вчення Православної Церкви.

Тема інтимного життя завжди викликає багато запитань, особливо під час посту. Дехто думає, що будь-яка тілесність у цей період – це вже гріх. Інші, навпаки, взагалі не бачать різниці між подружньою любов'ю і безладними стосунками.

“

Якщо чоловік і жінка з любов'ю, без примусу, без егоїзму, з повагою одне до одного з'єднуються – це не гріх. Навіть під час посту сам акт не стає «брудним» через календар.

Піст – це не лише відмова від їжі тваринного походження. Це час духовного очищення, покаяння, посиленої молитви, стриманості та боротьби зі своїми пристрастями. Святий апостол Павло у Першому посланні до коринтян пише, що чоловік і жінка можуть на певний час утримуватися від подружньої близькості «за згодою, на час для молитви», але потім знову бути разом, щоб не спокушав їх сатана через нестриманість (1 Кор. 7:5). Отже, вже з апостольських часів Церква не розглядала подружню близькість як щось нечисте або гріховне саме по собі.

Шлюб – це встановлений Богом союз чоловіка і жінки, у якому двоє стають «одним

гом від створення світу. Коли Господь створив чоловіка і жінку, він благословив їх і дав покликання бути разом. Отже, шлюб – це не просто форма соціальної взаємодії, а частина Божого задуму про людину.

Гріх – це свідоме або добровільне відступлення людини від Божої волі, порушення заповіді любові та розрив живого зв'язку з Богом. У вченні Православної Церкви гріх розуміється не лише як «поганий вчинок», а передусім як духовна хвороба, яка ранила душу і затемнює образ Божий у людині. У грецькій мові слово «гріх» (hamartia) означає «не потрапити у ціль».

Вчення Православної Церкви ніколи не вважало тіло

людини чимось нечистим. Бог створив людину як єдність душі й тіла. Після створення світу сказано: «І побачив Бог усе, що створив, і воно було дуже добре». Отже, сама тілесність – це дар Божий.

ЩО ТАКЕ ПІСТ НАСПРАВДІ?

Піст – це не просто обмеження в їжі. Це час особливої духовної зосередженості, молитви, покаяння, боротьби зі своїми пристрастями.

Піст вчить людину стриманості. Але стриманість – це не ненависть до тіла. Це впорядкування бажань. Людина покликана не пригнічувати природу, а освячувати її. Святий апостол Павло пише, що чоловік і жінка не повинні ухилятися одне від одного, хіба що «за згодою, на час, для вправ у пості та молитві», а потім знову бути разом (1 Кор. 7:5). Це дуже важливий текст. Він показує, що: подружня близькість не є нечистою, а утримання можливе лише за взаємною згодою і воно має духовну мету, а не форму примусу.

ПОДРУЖНІЙ СЕКС У ЗАКОННОМУ ШЛЮБІ НЕ Є ГРІХОМ САМ ПО СОБІ, НАВІТЬ У ПІСТ

Це потрібно сказати чітко і без страху: подружній секс у законному, благословенному Церквою шлюбі не є гріхом сам по собі, навіть у піст. Тому що шлюб – це Таїнство.

Це союз любові, вірності та взаємного дарування. Інтимна близькість у шлюбі – це не лише фізичний акт.

Якщо чоловік і жінка з любов'ю, без примусу, без егоїзму, з повагою одне до одного з'єднуються – це не гріх. Навіть під час посту сам акт не стає «брудним» через календар.

Однак Церква закликає до добровільної стриманості в піст. Бо піст – це школа самоконтролю. Коли подружжя добровільно, з любові до Бога, тимчасово обмежує себе – це духовна жертва. Але якщо через це виникають сварки, холодність, образи або спокуси – тоді форма знищує зміст. Богам не потрібна формальна жертва, яка руйнує любов у сім'ї.

СЕКС «НА СТОРОНІ» – ЗОВСІМ ІНША СИТУАЦІЯ

Інтимні стосунки поза шлюбом, перелюб, блуд, співжиття без церковного шлюбу – це гріх незалежно від того, піст чи звичайний час. Тут справа в порушенні заповіді, у зраді, у руйнуванні вірності. Під час посту така поведінка стає особливо трагічною, бо людина ніби намагається «постити», але серце живе в пристрасті.

Християнство – це не релігія заборон, а релігія освячення життя. Бог не протиставляє душу і тіло. Він хоче, щоб усе людське життя – включно з

подружньою любов'ю – стало шляхом до спасіння.

Часто страх перед цією темою виникає через неправильне розуміння гріха. Гріх – це не просто порушення формального правила. Це розрив живих стосунків з Богом і ближнім. Якщо подружня близькість відбувається в любові, взаємній згоді, без примусу й егоїзму, вона не руйнує стосунків із Богом. Навпаки, може зміцнювати подружню єдність, яка сама по собі є даром Божим. Але якщо людина зневажає духовне життя, повністю відкидає піст, живе лише тілесними бажаннями і не прагне внутрішнього очищення – тоді проблема вже не в самому акті, а в стані серця.

Християнство не протиставляє дух і тіло. Воно закликає до гармонії. Піст – це час навчитися керувати собою, а не бути керованим. Подружжя в цей період може більше молитися разом, читати Святе Письмо, розмовляти про духовні речі, виявляти ніжність і турботу не лише тілесно, але й душевно. Якщо вони добровільно вирішують на певний час утриматися – це може стати прекрасною духовною вправою. Якщо ж вони продовжують подружню близькість без зневаги до Бога і без внутрішнього розбещення – це не робить їх автоматично грішниками.

У центрі всього стоїть любов. Саме вона є мірилом. Там, де є любов, відповідальність і вірність – там діє Божа благодать. Там, де є зрада, використання і байдужість до духовного життя – там народжується гріх. Піст не скасовує любові й не перетворює благословенний шлюб на щось нечисте. Він лише нагадує людині, що все її життя, включно з подружньою тілесністю, покликано бути освяченим, впорядкованим і спрямованим до Бога.

Тому відповідь на питання проста й водночас глибока. Подружній секс у законному шлюбі не є гріхом сам по собі, навіть у піст. Церква закликає до розсудливості й добровільної стриманості, але не оголошує саме подружнє єднання нечистим.

Натомість інтимні стосунки поза шлюбом є гріхом завжди, бо вони руйнують заповідь любові та вірності.

Кожному подружжю важливо шукати духовної мудрості, радитися з духовником і пам'ятати, що головне в пості – не зовнішня форма, а очищене серце, здатне любити Бога і ближнього.

(Мт. 6:16-18). Справжній піст, за Ісаєю 58, – це справедливість, допомога бідним та звільнення пригноблених.

● ПРО ПІСТ

• Великий піст як 40-денна передпасхальна традиція (чотирнадцятидення) остаточно

сформувався та був повсюдно прийнятий у Християнській Церкві у IV столітті. Перші свідчення про 40-денний

піст з'являються після Нікейського Собору (325 р.). Встановлений на згадку про 40-денний піст Ісуса Христа в пу-

стелі про що йдеться у Новому Заповіті.

• Біблія описує піст як добровільну відмову від їжі для смирення,

покаяння та зближення з Богом, підкреслюючи важливість внутрішнього стану, а не лише зовнішнього утриман-

«Ми володіємо свободою, яку не може вкрасти жодна складність: це свобода любити та молитися» (ЛВХ XIV, 70 років, 267-й Папа Римський, глава Католицької церкви і суверен Держави-Міста Ватикан).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

«Несе вода Галю», яка на саморобному плоті рятувалася з чоловіком

Галина та Віталій Пітомці на сцені ще своїй історії не бачили, бо перебувають зараз у Польщі.

● НЕЙМОВІРНО!

Історія подружжя Галини і Віталія Пітомців із Херсонщини, яке спасалося від великої повені після підриву Каховської ГЕС, стала основою театральної п'єси. Життя чоловіка та дружини врятував саморобний пліт із пінопласту, на якому вони провели майже добу

Оксана ХЛЕБУС,
Марина КРУГЛОВА

Як пише «Суспільне», Галина Пітомець зі своїм хворим чоло-

віком Віталієм, який переніс інсульт, жили на тимчасово окупованому лівобережжі в селі Кардашинка, що на Херсонщині. У червні 2023 року росіяни підірвали греблю

Каховської ГЕС. За словами Галини, вода прибувала дуже швидко, жінка із чоловіком намагалися врятуватись спочатку на горищі, а потім у літній кухні.

«Ми наламали дров – і довелося йти до психотерапевта»

● НЕСПОДІВАНІЙ ПОВОРОТ

Відомий український гуморист та капітан шоу «Я люблю Україну» 42-річний Юрій Ткач розповів, як ледь не розлучився з дружиною Вікторією

Соня ПОЦІЛУЙЧИК

Торік подружжю довелося пережити серйозний випробування. Під час війни стосунки багатьох пар загострилися, і Юрій Ткач із дружиною не стали винятком. У шлюбні закоханих стала криза. Пара не жила разом. Хоч і на розлучення документи ніхто не подавав, але відповідні думки були.

«Ми всі знаємо про те, що під час війни дуже багато пар почали розлучатися. І ми не винятком. Потрапили в таку ж історію. Ми роз'їхалися, але ніхто не подавав на розлучення. Просто неслися в яму. І треба було зупинитися для того,

щоб зрозуміти, чи є почуття, кохання і бажання йти далі. Ми наламали дров», – розповів шоумен в інтерв'ю програми «Ближче до зірок».

Вікторія ж додала, що за понад 13 років стосунків були різні моменти, але ця криза виявилася найсерйознішою. У кожного з них були образи одне на одного.

“Якщо Юру відпускає будь-яка наша сварка швидко, то в мене вона ще кипить, мені треба час, щоб мене попустило», – пояснила дружина Ткача.

У цей тяжкий період подружжю неабияк допомагала донька. Ліза підтримала обох батьків і змушувала їх серйозно замислюватися про майбутнє.

Також подружжя вирішило піти на терапію. Шоумен зізнався, що тривалий час не усвідомлював глибини про-

блем, оскільки звик до образу «ідеальної» родини.

«Скільки років у нас було наче все добре, а потім виявилось, що це такий треш. Мені довелося йти до психотерапевта, щоб розібратися, у чому була проблема і на що саме Віка ображалась. Я почав працювати над собою, розслабився, усвідомив, почав займатися собою і полюбив себе. І Віка теж», – зізнався артист.

До речі, зіркове подружжя має спільний погляд на близькість: секс не повинен бути способом зняття напруги після конфліктів. Пара переконана, що інтим можливий лише в атмосфері взаєморозуміння, а не на тлі образ чи емоційного напруження.

Дружина актора Вікторія зізнається, що їй, на відміну від чоловіка, потрібно значно більше часу, аби «охолонути» після сварки. Вона пояснила: навіть якщо Юрій швидко відпускає негатив, їй важливо дочекатися моменту, коли внутрішні емоції повністю вщунуть.

«Літня кухня у нас – з ракушняка. Ми туди перебрались, напевно, опівночі. Пересиділи, а десь о третій годині ночі почули, як наша хата просто падає», – розповіла Галина.

Тому пара почала шукати варіанти, як вибратись з пастки. Чоловік Галини у той час був після інсульту, тому жінка самотужки стала робити пліт із підручних матеріалів.

“Чоловік Галини у той час був після інсульту, тому жінка самотужки стала робити пліт із підручних матеріалів.”

«У нас там був пінопласт, мотузка, дріт якийсь. І я скрутила щось типу плоту. Поклала на нього чоловіка, склала речі: воду, хліб, консерву, документи, ліки чоловіка. І ми попливли, куди течія несла. Вода ще прибувала», – розповіла Галина Пітомець.

Саморобний пліт, де були Галина та Віталій, винесло до іншого району, де вони переночували на даху одного з будинків. Вранці на херсонців чекав порятунок.

«Дожили ми до ранку. Потім чуя – якийсь човен. Нас забрали. Човен був із мото-

ром, але течія несла дуже сильно. Я спитала: «А куди ми пливемо? «Кажуть: «У Херсон». Боже, це було щастя! Я ніколи такого щастя не відчувала», – поділилася жінка.

Наразі Галина та Віталій переїхали до Польщі. За кордоном українці живуть уже півтора року.

Драматургиня Оксана Гриценко дізналася про цю історію та вирішили взяти її за основу для п'єси «Несе вода Галю». «Мене дуже захопило навіть не те, що вона робила, а як про це розповідала, її особистість. Є такий неймовірний оптимізм і сила, які відчувалися під час розмови з нею. І це передалося мені», – поділилася вона.

Прем'єра п'єси відбулася 23 січня 2026 року в Київському драматичному театрі на Подолі імені Віталія Малахова. Робота над цією п'єсою тривала пів року, каже режисер Ігор Матіїв. У п'єсі задіяні два акторські склади. Головну роль виконують Тетяна Печенкіна та її донька Катерина Рубашкіна.

«Акторськи мені хотілося розказати про цей страшний момент, але з точки зору позитиву, кожного нашого внутрішнього, суто українського стійкого характеру. Наскільки ми можемо, опиняючись у неймовірній халепі, в повній безнадії ставати людиною, яка зможе все», – каже Катерина Рубашкіна.

«Я не розумію, як можна. Якщо Юру відпускає будь-яка наша сварка швидко, то в мене вона ще кипить, мені треба час, щоб мене попустило», – пояснила дружина Ткача.

Сам Юрій зізнався, що після конфліктів дружина могла ігнорувати його кілька годин або навіть днів. Втім, за роки спільного життя подружжя виробило власну стратегію, яка допомагає не доводити дрібні суперечки до серйозних «баталій».

А заняття зі психотерапевтом взагалі допомогло подолати кризу. Юрій і Вікторія кажуть, що тепер їхні стосунки стали ще міцнішими. Ба більше, відпускає негатив, їй важливо дочекатися моменту, коли внутрішні емоції повністю вщунуть.

Після подолання кризи в стосунках Юрій Ткач вдало оспівдився дружині – і нині вони планують навіть повінчатися.

Волинянка заплатила за кохання в інтернеті з «військовослужбовцем» понад 190 тисяч

● ЛЮБОВ – ЗЛА!

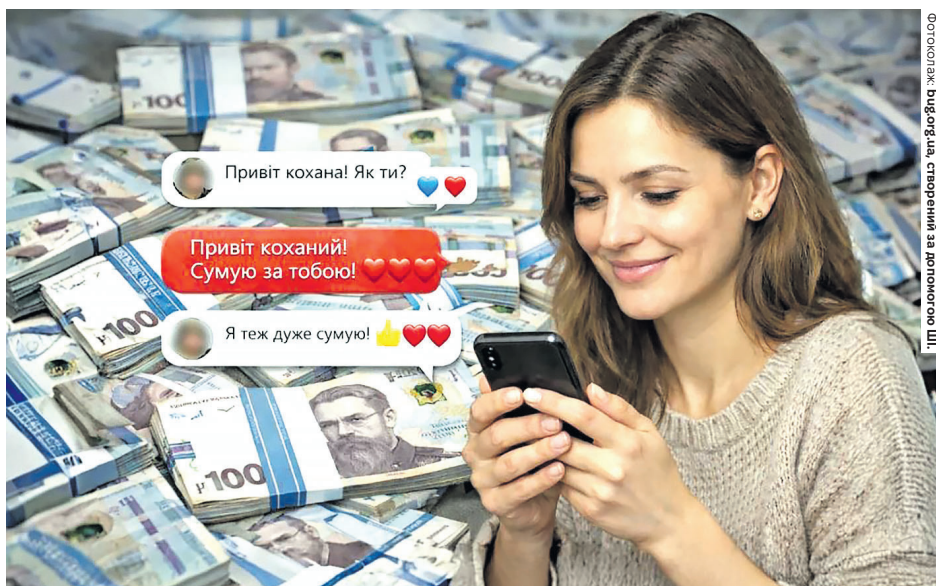
Поліція відкрила кримінальне провадження за фактом масштабного шахрайства, жертвою якого стала жителька Нововолинська

Ігор БУГ

Жінка протягом року перераховувала кошти «військовослужбовцю», з яким познайомилася в соціальних мережах, але «герой» виявився звичайним аферистом.

Про це місцевому інтернет-виданню «БУГ» стало відомо з ухвали суду. Історія розпочалася у лютому 2025-го року. У соціальній мережі «Месенджер» до потерпілої написав чоловік, який представився військовослужбовцем однієї з бригад ЗСУ.

Аферист майстерно створив образ, що викликає довіру та співчуття. Вигадав легенду, що є си-ротою, розлученим з не трі роки перебуває на

Протягом року зловмисник маніпулював почуттями жінки, вигадуючи різні приводи для фінансової допомоги.

фронті. Також хизувався, що нібито є власником елітного «БМВ Х5», проте «тимчасово обмежений у коштах» через службу.

Спілкування з жінкою Нововолинська відбувалося лише через текстові повідомлення та голос, жодних відеозвінків, хоча нібито «свої» фото він надсилав регулярно, свій позивний не називав.

Протягом року зло-

вмисник маніпулював почуттями жінки, вигадуючи різні приводи для фінансової допомоги. Гроші просив на: харчування та ліки, потреби підрозділу, ремонт техніки та закупівлю дронів. Коли виникало питання, чому картка належить не йому, шахрай пояснював, що це рахунок жінки-волонтера їхньої бригади.

Загалом за цей період потерпіла здійснила 54

транзакції, віддавши аферисту 190 565 гривень.

Коли потік грошей, ймовірно, почав зменшуватися, злочинці розіграли «фінальну сцену». У серпні 2025-го року з потерпілою зв'язався нібито побратим її знайомого. Він повідомив трагічну новину про те, що чоловік, з яким вона перепи-сується, отримав важке поранення, перебуває в комі без свідомості, і тер-

міново потрібні гроші на дороге лікування.

Лише у лютому 2026-го року жінка зрозуміла, що стала жертвою цинічної схеми, та звернулася до правоохоронців.

мадян бути пильними: Відеозвінок – обов'язковий. Якщо людина під будь-яким приводом унікає відеозв'язку протягом тижнів, це 99% ознака шахрайства.

“Загалом за цей період потерпіла здійснила 54 транзакції, віддавши аферисту 190 565 гривень.”

15-го лютого 2026-го року слідчим відділом ВП № 1 (м. Нововолинськ) відомості про подію внесено до ЄРДР за ч. 3 ст. 190 КК України (Шахрайство, вчинене у великих розмірах або шляхом незаконних операцій з використанням електронної обчислювальної машини). Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від 3-ох до 5-ти років.

Ніхто не воює самотнім. Офіційні військові структури та великі фонди забезпечують лікування поранених. Історії про «термінові гроші на кому» в месенджерах – типовий прийом психологічного тиску.

ЯК НЕ СТАТИ ЖЕРТВОЮ «РОМАНТИЧНОГО» ШАХРАЙСТВА? Правоохоронці та експерти з кібербезпеки вкотре закликають гро-

розрив став для нього болючим досвідом, який він досі «проживає». Попри остаточність рішення, артист звернувся до Петра з надзвичайно теплими словами, підкресливши його важливу роль для країни.

“Петро – він неймовірна людина, неймовірний чоловік, який служить, рятує людські життя. Хай у нього все буде добре і йому янгола-охоронця.”

«Я поки це все переживаю, мені трохи боляче. Петро – він неймовірна людина, неймовірний чоловік, який служить, рятує людські життя. Хай у нього все буде добре і йому янгола-охоронця», – сказав співак.

Значимі, що MELOVIN та Петро Злотя стали однією з найбільш обговорюваних пар після того, як оголосили про заручини на Майдані Незалежності у листопаді 2025 року. Тоді Петро, ставши на коліно, вручив партнеру величезний букет троянд та золоту каблучку бренду DOMIANI, оздоблену 10 діамантами. Melovin відпо-

вів «так», прокоментувавши: «Любов не питає дозволу». Проте вже 14 лютого 2026 року стало відомо про їхнє розставання.

Пара офіційно підтвердила, що це рішення є остаточним, водночас спростувавши чутки про зради. Співак і надалі називає Петра героєм та чудовою людиною, закликаючи шанувальників із повагою ставитися до їхнього приватного життя.

До речі, Петро також прокоментував розлучення з артистом. Він закликав фанів... не жертвувати собою заради кохання.

«Любіть себе, ставте себе на перше місце завжди. А кохання не повинно брати першу сходинку вашого життя, це повинно бути як доповнення. Родичі не повинні бути на першому плані, родина теж», – висловився військовий.

ЩО КАЖЕ «ВІКІПЕДІЯ»: MELOVIN (Костянтин Бочаров) – український співак, переможець шостого сезону українського вокального шоу «Х-Фактор» і другого сезону гіпершоу «Маска». Представник України на 63-му пісенному конкурсі «Євробачення» в Португалії з пісню «Under The Ladder», де посів у фіналі 17-ме місце.

«Дякую за досвід», – написав співак послання Петру на своїй сторінці в Instagram.

«Мені трохи боляче»

● І ТАКЕ БУВАЄ...

Співак MELOVIN відверто розповів, як почувається після важкого розлучення зі своїм нареченим

Соня ПОЦІЛУЙЧИК

Популярний український співак 28-річний MELOVIN (Костянтин Бочаров) відверто розповів про свій емоційний стан після

розриву з військовим парамедиком Петром Злотою із 56-ї окремої мотопіхотної бригади ЗСУ. В ефірі «Нашого радіо» артист зізнався, що розставання дається йому непросто, водночас він зберігає глибоку повагу до колишнього партнера.

Коментуючи реакцію суспільства на їхній розрив, MELOVIN став на захист Петра, різко засудивши тих, хто намається знайти в цій ситуації приводи для докорів або плі-

ток. За словами артиста, подібні коментарі є не чим іншим, як проявом заздрощів.

«Мені треба це пережити. Плюс те, що йому закидають деякі невігласи – це все безпричинно. Причина лише одна – людські заздрощі та невміння радіти за інших. Взагалі вважаю це великим гріхом», – наголосив артист.

Також співак закликав слухачів плекати у собі «велику людську ноту» – уміння щиро тішитися за щастя й успіхи інших, замість того щоб шукати причини для засудження.

MELOVIN не приховує, що

Фотоколлаж: ukr.media

Допомога – це не слабкість. Це – довіра.

**«ТА НІ, ВСЕ ДОБРЕ.
НЕ ХОЧУ ТЕБЕ
ОБТЯЖУВАТИ»**

● ПОРАДИ ПСИХОЛОГА

Фраза, яка звучить м'яко,
ввічливо... Але дуже часто –
зовсім не від радості

Наталія ЛІСОВА,
психологиня,
профайлер, експерт з
типології особистості та
поведінкового аналізу

Ми широко простягаємо руку – з бажанням підтримати. А у відповідь чуємо: «Не треба, я впораюсь», «Та ти й так зайнята», «Я якось сама»...

Здається, це – скромність. Але за цим часто ховається щось глибше.

Ми виросли зі словами, які чули ще дітьми:

- «Не проси зайвого».
- «Покладайся тільки на себе».
- «Не заважай».
- «Не будь тягарем».
- «Хто просить – той слабкий».

І ці фрази оселилися всередині.

Тепер ми часто соромимося не лише просити, а й приймати допомогу.

“

**А любов, як і тепло,
працює тільки тоді, коли
її приймають.**

Навіть коли вона щира.

Навіть коли нам справді важко.

Бо десь усередині сидить той голос: «Раптом потім скажуть, що витратили на тебе час...»

Але ось що важливо пам'ятати:

Допомога – це не слабкість.

І не тягар.

Це – взаємність.

Більшість людей справді хочуть допомоги, якщо їм неабайдуже.

Коли ти приймаєш підтримку – ти не «забираєш», а даєш іншому можливість бути поруч, бути корисним, бути значущим.

Це створює довіру.

Зміцнює стосунки.

І дуже часто – лікує обох: і того, хто дає, і того, хто приймає.

Бо підтримка – це теж форма любові.

А любов, як і тепло, працює тільки тоді, коли її приймають.

Тож коли наступного разу хтось скаже: «Я можу тобі допомогти» – не поспішай відмовлятися.

Зупинись.

І, можливо, вперше скажи: «Дякую. Мені справді це потрібно».

Це не слабкість.

Це – довіра.

А в довірі завжди є сила.

Марафон через окопи

● ДО СЛІЗ

Сьогодні зранку чоловік,
із яким я ділила ліжко двадцять
років, попросив мене піти з його
дому.

Він дивився мені просто в
очі, притискаючи подушку до
грудей, наче щит, і сказав:

– Пані, вам потрібно йти. Я
чекаю на свою дружину, Олену.
Вона ось-ось повернеться
з магазину

Руслан ГОРОВИЙ

Мене звати Наталя. Я – його дружина. А Олена? Олена була його шкільним коханням.

Я пішла на кухню, сховала тремтучі руки під струмінь води. Задзвонив телефон. Знову страхова.

– Пані Наталю, – пролунав занадто бадьорий голос. – Ваш запит на домашній догляд відхилено. Оскільки ваш чоловік ще може пересуватися самостійно, він не підпадає під програму. Рекомендуємо приватний варіант.

Мені хотілося кричати. Жбурнути слухавку. Сказати: «Ви знаєте, скільки це коштує? Це коштує мені розуму».

Але я відповіла лише:

– Добре. Дякую.

Бо саме так ми й робимо – тримаємося чомно, навіть коли все всередині розсипається.

Я познайомилася з Андрієм восени 2000-го. Працювала адміністраторкою в невеликому кафе. Він зайшов у потертій куртці, шукав роботу. Це був найсильніший чоловік, якого я знала.

Але життя не питає, скільки ти жмеш штангу.

П'ять років тому пролунало слово: судинна деменція.

Повільно. Жорстоко.

Спершу він забув, де припаркував авто. Потім – куди поклав пульт. А згодом почав забувати й себе.

В інтернеті всі говорять про «турботу про себе»: ванни з піною, ароматичні свічки. Але жодна ванна не лікує деменцію.

Справжнє кохання – це не казка.

Це коли о третій ночі ти прибираєш у ванній, бо чоловік, який колись жав сто кілограмів, не може знайти туалету.

Це коли ховаєш ключі, бо він намагається «йти на роботу», яку втратив п'ятнадцять років тому.

Це коли оплакуєш людину, яка ще жива.

Минулого тижня приїхав наш син Тарас.

Він намагався заговорити з батьком про футбол.

Ілюстрація: фейсбук-група «Життя, яке воно»

– Я знаю, що вже не той... Знаю, як тобі важко. Пробач.

Андрій подивився на нього по-рожнім поглядом і запитав:

– Ти той хлопець, що інтернет лагодить?

Я бачила, як у Тараса щось зламалося всередині.

“

**Спершу він забув,
де припаркував авто.
Потім – куди поклав пульт.
А згодом почав забувати
й себе.**

Він стримав сльози й усміхнувся: – Так, тату. Перевіряю сигнал. Тієї ночі я сиділа надворі й злилася.

На систему. На світ. На чоловіка, який колись захищав мене, а тепер сам потребує захисту.

На мить я подумала: зібрати сумку й їхати, поки не скінчиться пальне.

Але не поїхала.

Повернулася, перевірила замки, відкрила його ковро.ру.

...Учора була наша двадцять друга річниця. Я нічого не сказала.

У нього був «важкий день» – він ходив коридором і бурмотів про людей, які крадуть його інструменти.

Я мила посуд, коли відчула руку на плечі.

– Наталя?

Це був він. Андрій.

Очі ясні – на мить туман розвіявся.

Тремтять руками він простягнув маленький зім'ятий конверт.

– Я сховав це, – прошепотів. – У

ящику з інструментами. Поки ще пам'ятав. На сьогодні.

Він поклав його в мою мокру долоню.

– Я знаю, що вже не той... Знаю, як тобі важко. Пробач.

Він обійняв мене – по-справжньому. Так, як обіймають, коли ти розсипаєшся. А потім світло в його очах згасло, ніби його й не було. Він підійшов до вікна дивитися на двір.

У конверті був простий срібний кулон і записка його колишнім почерком: «За кожен день, коли ти залишалася, хоча хотіла піти».

Я не просто плакала – я зламалася.

Сіла на підлогу й ридала за чоловіком, яким він був, і за жінкою, якою мені довелося стати.

Світ любить початок кохання: освідчення, весільні фото, красиві кадри.

Але це лише пролог.

Ось що таке любов.

Справжня любов – це марафон через окопи.

Любов – це не знайти того, з ким постарієш.

Любов – це знайти того, про кого піклуватимешся, коли «старість» стане «важкістю».

Вона не вимірюється метеликами в животі на першому побаченні.

Вона вимірюється руками, які, навіть стомлені й тремтять, але не відпускають.

Сьогодні ввечері обійміть тих, кого любите.

А якщо ви доглядаєте за кимось у тиші...

Я бачу вас. Ви робите найсвятішу справу з усіх можливих.

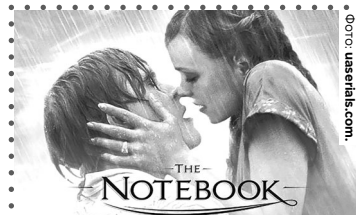

фото: uaetalia.com

Друзі, радимо вам переглянути фільм «Щоденник пам'яті» (2004, афіша – на фото) – культову романтичну драму за мотивами однойменного бестселера Ніколаса Спаркса. У цій стрічці кохання перемагає навіть хворобу Альцгеймера.

Знайти цей дивовижний фільм, в якому кожна секунду проживаєш разом із акторами, допоможе цей QR-код:

«Народила дитину-інваліда від мене. Через дурість...»

● **НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ**

Закінчення.
Початок – на с. 16

Ольга ЧОРНА

Інна була археологом. Шукала сховані в землі таємниці століть, загублені скарби. Батько її знахідки називав черепками та брязкальцями. Мамі не подобалися Іннині експедиції. Олександра ж захоплювалася роботою внучки. Покійний чоловік був істориком, викладав в інституті. Олександра тішилася, що внучка також має причетність до цієї науки.

Інна хотіла, аби її доля була схожою, як у дідуся з бабусею. Їхні взаємини були ніжні навіть на схилі літ. Дідусь завжди кликав дружину Сашунею. Нічого не приховували один від одного. Не сперечалися. Олександра й прожила недовго після того, як не стало чоловіка. Таким і має бути кохання, була переконана Інна.

...Стас був спонсором однієї з археологічних експедицій. Йому сподобалася симпатична археологиня. Вони одружилися через рік після знайомства і переїхали жити за кордон, де в чоловіка також був бізнес.

– Ми їдемо в Україну, – сказав якось неочікувано Стас. – Маю терміново вирішити деякі справи.

Інна гуляла містом і опинилася біля чоловікового офісу. Не теле-

«Тепер просить у мене гроші. Мовляв, бідую з дитиною. Але ж держава платить щось тим калікам...»

фонувала. Просто хотіла його дочекатися. Ось він вийшов. Його перепинила молода жінка з хлопчиком в інвалідному візку. Стас нервово оглядався, жестикулював, очевидно, намагався її спроводити. Потім дістав із портмоне гроші. Дав жінці. Та, витираючи сльози, покотила візок у напрямку зупинки.

Інна передумала зустрічатися з чоловіком. Мусила обмірковувати побачене. Що б це означало? Хотіла прослідкувати за незнайомкою. Але щось спинило...

...Інна зі Стасом поверталася до своєї закордонної оселі. Їй нетерпілося розпитати про побачене біля офісу. Не знала, з чого почати

розмову. І ось нагода випала. Стасові зателефонував колишній однокурсник – чоловіки підтримували дружні стосунки – й запрошував на хрестини доньки. – Пора й нам про дітей подумати, – сказала Інна.

Чоловіка це наче сполохало.

– Рано про це говорити. У мене два вигідні контракти. Це хороші прибутки. А дитина... стільки клопотів. І хіба нам погано удвох?

– Стасе, хто ця жінка з дитиною, що очікувала тебе біля офісу? Я все бачила.

– А-а-а... Жебрачка. Грошей просила. Знаєш, скільки таких є?

– Це неправда. Чому

вона плакала? Чому ти озирався, наче соромився чи боявся цієї зустрічі? Я все одно дізнаюся.

– Добре, добре... Не хотів тобі казати. Настя народила дитину від мене. Інваліда. Через дурість... Був нетверезий. Їхав машиною пізньої пори. Побачив самотню дівчину. Запропонував підвезти. Вона не відмовилась. Я завіз її «на хату». І... там усе сталося. Вона знайшла мою візитку, мабуть, із кишені випала. І одного дня прийшла й сказала, що чекає дитину. Нашу дитину. А мені цього було не потрібно. Просте дівчисько. Яка женьчак? Яка дитина? Я запропонував гроші, аби позбулася малюка. Вперлася: ні! Перестрівала мене. Вона не влаштовувала скандалів. Говорила тихо, сумирно. І це страшенно дратувало. Краще б кричала. Якось після чергової зустрічі

“ – Не хвилюйся. І я мовчатиму. Хоча, маю одну умову. Дай мені адресу тієї жінки.

розплакалася й кинулася бігти. Перечепилася. Впала. Сильно вдарилася. Пологи були передчасними... Тепер просить у мене гроші. Мовляв, бідую з дитиною. Але ж держава платить щось тим калікам...

– І вона не заявила на тебе?

– Сказала, що не хоче, аби судили батька її дитини. Блаженна... Цього ніхто не знає. Ще

якби дитя було нормальне – куди не йшло, а то... Інно, їх немає в моєму... нашому житті. Зрештою, хто не помиляється?!

Перед нею був наче інший Стас, якого вона зовсім не знає...

– Це не помилка. Ти повинен...

– Я нічого цій дурені та її інвалідові не винен! Не вказуй, що мені робити. Ти також на моїй ший сидиш. Мій бізнес тобі не до шмиги. То пошукай, де тут зможеш черепки збирати. Хоча щось заробиш.

У цю мить Інна зрозуміла: не зможе більше жити з цим чоловіком. Не хоче бути «правильною», як її сімейство. Бабуся Олександра її підтримала б...

Стас відчував провину. Просив вибачення, що зопалу наговорив казна-що. Каву щоранку готував. Задобрював подарунками. А їй було тісно в просторому будинку. Сумно й самотньо на чужині.

...У валізку потрібно було вмістити кілька років її життя разом із небагатьма речами. Вона більше ніколи сюди не повернеться...

– Я цивілізована людина. Не можу тебе силою втримати. Але... не йди, Інно.

– Я мушу, Стасе. – Ти знаєш мою таємницю. Та блаженна буде мовчати. І якщо хтось колись...

– Не хвилюйся. І я мовчатиму. Хоча, маю одну умову. Дай мені адресу тієї жінки.

...Квартира зустріла прохолодою. Інна зна-

йшла старий бабусин пледик. Що трапилося з весною?

Її повернення кожен сприйняв по-своєму. Мама плакала, що не втрималася біля заможного чоловіка. Батько сказав, що з жиру біситься. Сестра зловтішалася: гадала, чоловік її вигнав. Швагрові було все одно – в нього з'явилася нова пасія.

...Інна раділа, що зможе повернутися на колишню роботу. І ще дещо мусить зробити.

...Двері їй відкрила жінка, яку бачила біля Стасового офісу. Хлопчик сидів у інвалідному візку. Інна зауважила: статками тут справді не пахне.

– Дмитрик усе розуміє, – немов виправдовувалася. – Тільки ходити не може.

– Я вам гостинці принесла. Ось, візьміть.

– Ви з благодійної організації?

– М-м-м... так...

Настя не йняла віри, що їй виділили таку щедрю допомогу: крім дитячих речей, іграшок, смаколиків ще й конверт із грішми поклали. Але що ж то за благодійна організація? Вона ж нікуди не зверталася.

Після цього пакунки з «благодійної організації» приносили кур'єри. Віддавали і швидко йшли геть. Настя не встигала нічого запитати. Інна не хотіла, аби та дізналася, що вона колишня дружина Стаса. Хтозна, чи взяла б гостинці.

...Що трапилося з веснами? Ця знову видалась пізньою та холодною. Але Інну зігрівав бабусин пледик і любов двох чоловіків: Устима, з яким недавно розписалася, та їхнього майбутнього малюка. Буде хлопчик...

Виявляється, я – не батько. Я – гаманець...

● **ЛИСТ БОЛЮ**

Іноді найбільше болить не зрада – а тиша замість вдячності

Микола ДОБРИЙРАНОК,
фейсбук-група
«Кенгуру»

Я дізнався, що з весільних запрошень зникло моє ім'я. Його замінили ім'ям біо-

логічного батька – людини, яка багато років тому просто зникла з життя доньки. Того самого чоловіка, який жодного разу не був поруч, коли вона хворіла, коли плакала, коли потребувала підтримки.

Мені сказали: «Так правильно. Він же батько».

А ще – що саме він поведе її до вівтаря. Не я.

Я стояв і мовчав. Бо колись вона сама просила мене бути поруч у цей день. Колись називала мене татом. Колись...

Та на цьому все не закінчилося. Наступного дня я дізнався, що ані мої рідні, ані мої друзі фактично не запрошені на весілля. Зате рахунки за святкування були величезні – і оплачувати їх мав чомусь я. Бо згадували про мене

переважно тоді, коли потрібні були гроші.

Краплею стало те, що в моєму ж домі мене попросили сфотографувати «сім'ю». Без мене. Я мав бути зручним. Непомітним. Тим, хто платить і мовчить.

І в якийсь момент я зрозумів: якщо зараз не скажу правду – зраджу сам себе.

Я підняв келих і подякував молодят. Подякував за те,

що допомогли мені нарешті усвідомити свою справжню роль у цій історії. Не батько. Не родина. А гаманець.

Того вечора я відмовився фінансувати весілля. Сказав, що справжній батько нареченої має чудову нагоду проявити себе. Виявилось, що в нього «немає можливості».

Було боляче. Нестерпно боляче. Бо

я любив цю дівчинку як рідну. Пам'ятав її маленькою, пам'ятав перші кроки, перші успіхи. Але любов без поваги – це завжди односторонній рух.

Тієї ночі я закрив двері не лише свого дому. Я закрив розділ свого життя. Не з ненависті. А з поваги до себе.

Кажуть, батько – це не той, хто дав життя, а той, хто був поруч. Та інколи навіть роки турботи не гарантують місця в

чиємусь серці. І найгірше – це не почути навіть простого «дякую».

Тож замисліться: хто для вас справжній батько? Той, хто з'явився на фото... чи той, хто був поряд, коли більше нікого не було?

Якщо у вашому житті є вітчим чи мачуха, які щиро вас любили – скажіть їм «дякую». Іноді це слово важить більше, ніж будь-яке свято.

«Твої губи пізнав я у ній. Її губи сказали: «Ти – мій!» (Іван ДРАЧ (1936–2018), український поет, державний і громадський діяч, перший голова Народного Руху України).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

«Я не хотіла заміж, але він сказав: ти – моя остання любов»

● ГІРКО!

Закінчення.
Початок – на с. 1

Вікторія МИКИТЮК, «Факти»

«ТАК НЕ ХОТИЛОСЬ ПОКИДАТИ УСЕ. ВОНО Ж НАЖИТЕ МОЇМИ МОЗОЛЯМИ»

– Я сама з Донбасу. Моє рідне село Шевченко Великоновосілківського району. Коли була молодша, тримала худобу, обробляла 56 соток землі. З чоловіком мали двох доньок. Та вже 30 років як я вдова, – **розповідає «ФАКТАМ» Лідія Григорівна.** – Сусіди не раз казали, що молода ще, знайду пару. Я нікого не хотіла, та втрата мене так сильно підкосила. Щоб в голові не роїлись недобрі думки, з ранку до ночі щось робила коло хати, проводила час із родиною.

Коли почалась велика війна, з перших місяців росіяни стали бомбити моє рідне село... Багато хто відразу виїхав. Ми з дочкою лишилися. Чесно кажучи, так не хотілось покидати усе. Воно ж нажите моїми мозолями. Та у долі, певна, були свої плани. Бо завдяки переїзду я і знайшла свого Олексу, так називаю чоловіка.

– Як це сталося?

– У 2024-му ми спершу виїхали до Воскресенки на межі Донецчини та Дніпропетровщини. Та недовго був спокій, почали долітати російські дрони та снаряди. Зрештою вирушили до Новоселівки, що у Дніпропетровській області. Пригадую, як йшли селом і питали людей, чи хто прийме. Від них і дізнались, що тут дідусь живе старенький та самотній. Жінка в нього померла, тому можна попроситись жити. Вирішили спробувати. Прийшла я до Олексія

«Я відчуваю в кожному дотику та погляді його любов, і вона взаємна», – розповідає Лідія Григорівна.

Федосійовича зі словами: «Дідусю, прийми, будь ласка». Спершу не хотів. Мовляв, переживає, що хата тещі. Вийшли ми з донькою, яка допомагала мені з пошуком житла, – на вулиці сніг, дощ. А ми з сумками. Хоч куди дівайся! Вирішила я повернутись і перепитати дідуся. Чомусь була переконана, що передумає. Він погодився і дав житло. А коли сіли пити чай, дідусь поділився історією свого життя.

– Що розповів Олексій Федосійович про себе і як так сталося, що залишились жити з ним надовго?

– Він закінчив військове училище у Ленінградській області, служив у Німеччині та інших країнах. Потім отримав поранення й підписав контракт, що впродовж 30 років не матиме права ділитись інформацією про своє військове минуле. Повернувшись на Дніпропетровщину, дідусь працював головою колгоспу, тоді у районній адміністрації. Поважною був людиною. З дружиною виховували сина, але Олексій Федосійович, як і я, давно вдівець.

Якось запали ми один одному у душу. Відразу стільки спільних тем, повага, розуміння, підтримка. Тому вже

на третій день мого перебування дідусь заявив, що більше нікуди мене не відпустить і йому дуже шкода, що не зустрів таку хорошу жінку раніше. Сказав мені тоді: «Знаєш що, молодице, ти сама, я сам. Будь тут хазяйкою. Я від тебе нічого не вимагатиму і не проситиму».

І я вирішила спробувати, адже вдвох завжди легше. Торік ще на городі посадила бульбу, цибульку та інші овочі, зібрали гарний урожай. Сподівались, що окупанти до нас не дійдуть. Наше село було маленьким, але таким мальовничим – і річка, і ліс, і люди добрі. Але від літа 2025 року вороги почали гатити по Новоселівці як навіжені. Ми з дідусем стали останніми, хто звідти виїхав. Якось завітав до нас односелець, привіз гуманітарку, і в його машину влучив снаряд. Він дивом оминув бензобак, бо була б страшна біда. Тепер, як нам казали земляки, у дідуся хати, як і в мене, нема. Все знищили росіяни...

Спершу мешкали у Павлограді у приміщенні Будинку культури, туди евакуювали волонтери «Проліску», за що їм низький уклін. Але там теж весь час лунали обстріли. Ми ж люди у віці, просто хотілось спокою. І якось

нам запропонували село під Одесою. З'ясувалось, що в приміщенні старої лікарні облаштували кімнати для переселенців. Поселилися ми з дідусем у невелику кімнатку

«Уже на третій день мого перебування дідусь заявив, що більше нікуди мене не відпустить і йому дуже шкода, що не зустрів таку хорошу жінку раніше.»

на два ліжка, зробили собі затишок. І тепер у нас дружний колектив переселенців – усі поступають одне одному, підтримують. Уже там дідусь і запропонував розписатись.

«ПІД ЧАС ТРИВОГ ТРИМАЄМОСЬ ЗА РУКИ – І НА ДУШІ СПОКІЙНІШЕ»

– Як думаєте, чому Олексій Федосійович зважився на цей крок?

– Сказав, що переживає, що таку чудову жінку в нього заберуть. Ще той жартівник. Чесно кажучи, я не хотіла спочатку, бо все-таки вік у нас солідний, чи підтримають рідні, та й чи взагалі треба це. Бо для мене той штамп у паспорті не відігравав вже якогось важливого значення. Але Олексій Федосійович пояснив, що я саме та людина, з якою він хоче дожити

віку. Тому погодилась.

Ми самі возили заяви до РАЦСу, мої дочки та син чоловіка зрадили цій новині, жодного осуду. Місцеві волонтери, дізнавшись про наше бажання стати на весільний рушник, сказали, що зроблять нам маленьке свято. Тому почали готуватись. Купили собі срібні обручки у церкві, я обрала святкову сукню, дідусь – костюм. Все пройшло у дуже гарній атмосфері, відсвяткували скромно. Звісно, було й «гірко!». Тепер звикаю до статусу дружини. Я і подумати не могла, що у 75 років ще заміж вийду. Але щаслива і ні про що не шкодую. Шкода, що тільки наші діти не змогли бути присутніми, бо вони далеко живуть. Моя одна дочка на Дніпропетровщині, інша – в Криму, син дідуся – у Запоріжжі. То вони потім переглядали відео та фото й плакали від радості за нас.

– Розкажіть про ваше подружнє життя. Що любите разом робити?

– Обіймаємо один одно-

го, цілуємо, бажаємо солодких снів. Ми один за одного у вогонь і воду. Ласкаві, турботливі, не сваримось. Завжди оптимістично дивимось на життя, обожнюємо жартувати. Треба продуктів чи ліків – за руки – і йдемо разом. Любимо посидіти на вулиці, помилуватись природою. Я відчуваю в кожному дотику та погляді його любов, і вона взаємна. Я вам скажу, що навіть під час тривоги тримаємось за руки, – і на душі спокійніше. Так хочеться, щоб ми ще довго прожили разом.

– Про що мрієте з Олексієм Федосійовичем?

– Щоб в Україні настав мир і повернутися додому, у свій край. Але цього, мабуть, уже не буде. Бо Новоселівку вороги знищили... Тому хай просто закінчиться ця страшна війна.

Красуня

● ПРИТЧА

Дорогою йшла жінка, гарна як квітка. Раптом вона помітила, що за нею йде чоловік. Жінка звернулася до нього: – Скажи, навіщо ти йдеш за мною?

дуть мене за тобою, – відказав чоловік і продовжив: – Тобі я хочу освідчитися у коханні, бо ти полонила моє серце.

Красуня поглянула на юнака і згодом промовила: – Як ти міг закохатися в мене? Моя молодша сестра набагато красивіша і привабливіша за мене. Зачекай трохи, вона скоро йтиме цією ж дорогою.

Чоловік поглянув на шлях. Дійсно, вдалині виднівся жіночий силует. Чоловікові хотілося скоріше

побачити красивішу жінку, тому він пішов назустріч... Але... жіночий силует недовзі перетворився на

«Так, я обманула тебе. Але ти ще гірший брехун, ніж я.»

стареньку в латаній хустині. Ображений хлопець наздогнав красиву жінку. Він гукнув знавсініло:

– Скажи, як настільки красива жінка може бути

такою лавкою?

Красуня посміхнулася і мовила:

– Так, я обманула тебе. Але ти ще гірший брехун, ніж я. Ти сказав, що закоханий в мене, але це – неправда. Чи не так? Інакше ти б не залишився чекати на красивішу дівчину.

«Моя молодша сестра набагато красивіша і привабливіша за мене...»

Урок на все життя, який мені дала свекруха

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

Колись давно я була невісткою, а зараз я вже багато років бабуса, але ніколи не забуду той урок, який дала мені моя свекруха. Той період життя я не забуду ніколи. А справа була така

Любов ПЛІТКАРКА,
plitkarka.com

Я одразу після школи поїхала з рідного селища у велике місто вчитися. Була молода і недосвідчена.

Вже на першому курсі я познайомилася з Олегом, з яким ми товаришували всі роки навчання, а одразу після закінчення ми з ним одружилися.

Його мати була проти нашого шлюбу, вона вважала мене селом, яке не підходить її синові. При цьому вона і сина щось боляче любила, а все через те, що незабаром після його народження, батьки розлучилися. І моя свекруха вважала, що в усьому був винний Олег і ніхто більше.

Вихованням мого чоловіка займалася бабуса, а його мати влаштовувала своє життя, і

ФОТО: ukr.media.

Свекруха тільки ходила і пальцем тицала, що, на її думку, я зовсім нічого не вміла робити, і руки у мене криві...

незабаром вийшла заміж і народила ще одного сина.

Але тільки з тією різницею, що цього молодшого сина вона любила, а старший так і продовжував жити у бабусі як нікому не потрібна дитина.

Та всупереч усьому Олег виріс гарною людиною, яка вміє любити. Але після весілля нам ніде було жити і довелося влаштуватися у свекрухи.

У цей час якраз молодший брат мого чоловіка був в армії, але свекруха щодня нам говорила, що її синок скоро повернеться, і ми

маємо звільнити йому кімнату.

Якщо чесно, то я була готова з'їхати від неї вже в перший день, але тільки можливості не було, доводилося терпіти. Я тоді була фахівцем-початківцем і то лише на підхваті, звичайно ж, і зарплата у мене була невелика. Виходить, залежала від чоловіка.

Незабаром дізналася, що – вагітна, мені було так важко, мучив сильний токсикоз, була постійна слабкість, сонливість.

Я хотіла просто сховатись від усіх, щоб нікого не бачити, і щоб мене ніхто не чіпав. Але не тут

“

Я хотіла просто сховатись від усіх, щоб нікого не бачити, і щоб мене ніхто не чіпав.

то було – мою свекруху зовсім усе це не хвилювало.

Я була в неї немов хатня робітниця, робила абсолютно все по дому, і готувала, і прибирала, і прала, причому руками, загалом, повністю весь будинок був на моїх плечах. А свекруха тільки ходила і пальцем тицала, що, на її думку, я зовсім нічого не вміла робити, і руки у мене криві, ну і все в такому дусі.

Мені ж подітися не було куди, доводилося все це терпіти, скаржитися Олегові не було сенсу, тоді він влаштував би матері скандал, а вона нас вигнала б.

Тому я чекала з нетерпінням, коли повернеться брат Олега, просто мріяла з'їхати від свекрухи.

І ось дочекалася, повернувся з армії брат мого чоловіка, і ми переїхали жити на орендовану квартиру.

Звичайно, нам було важко спочатку, грошей ні на що не вистачало, але поступово все нормалізувалося.

Свекруха практично до нас не приходила, а навіть якщо і заглядала, то тільки для того, щоб познущатися з мене, ходила і вказувала мені, як у мене брудно, не прибрано і все в такому дусі.

А тим часом брат Олега став гуляти, захо-

пався, тепер свекруха опинилася на моєму місці.

А нам було добре, чоловікові від роботи спочатку видали кімнату, а коли в нас народився син, то квартиру дали. Життя у нас налагодилося, чого не скажеш про життя моєї свекрухи.

Ми намагалися якомога рідше відвідувати свекруху, навіть Олег не любив до них їздити, і згодом наші візити ставали дедалі рідшими, а потім і зовсім зійшли до мінімуму.

Так йшов час, наші діти підросли, а свекруха перетворилася на стару, яка стала не потрібна її улюбленому синові.

Він почав наполягати, щоб ми її забрали до себе, але мені її не треба було, мені вистачило сповна тих років, тому свекруху відвезли за місто до її рідної сестри.

І через два роки свекрухи не стало, правда ховати довелося нам із чоловіком, адже її улюблений синок навіть не з'явився...

З того часу минуло вже багато років, тепер я сама і свекруха, і теща, але знаю точно одне, що ніколи не робитиму, що робила моя свекруха. Я люблю своїх дітей і поважаю їхній вибір, тому у мене – найкращий зять і найулюбленіша невістка. Ці зовсім сторонні люди мені стали немов рідними дітьми, і люблю я їх усіх однаково, і нікому не дозволю їх образити.

Я виріс із переконанням, що моя бабуса – це моя мама

● ДО СЛІЗ

У дворі з мене сміялися: казали, що «Твоя мама занадто стара», що вона «пізно народила»

Віталій BITER, kenguru.plus

А я щиро відповідав: «Моя мама старішає, бо щодня віддає мені свою любов. Коли я виросту – поверну їй молодість. І почну старіти замість неї».

Вони сміялися. А я вірив.

Мені було дванадцять, коли в наші двері

постукала доглянута жінка. Вона сказала, що прийшла забрати мене. Мовляв, я вже достатньо дорослий, щоб допомагати з дитиною, а вона через роботу не справляється з молодшим сином.

Я вперше побачив, як плаче моя «мама».

– Тепер, коли він може бути корисним, ти його хочеш? – сказала вона з боєм. – А коли ти залишила це немовля і пішла з іншим чоловіком, ти про нього згадувала?

«Я його мати. Роблю, що хочу», – холодно відповіла та жінка.

Вона схопила мене

за руку. Я пам'ятаю, як бабуса впала на підлогу, простягнувши до мене руки. Я хотів її захистити. Але був ще дитиною.

У новому домі було більше кімнат – і менше любові. Я доглядав її маленького сина. Мені не дозволяли називати її мамою. Людям вона казала, що я – онук якоїсь старенької з села, якого вона «з жалю» прихистила.

У п'ятнадцять я втік. Довго добирався назад – автостопом, через села, через страх і самотність. Але повернувся.

Вона сиділа за столом. Майже не бачила. Та впізнала мене по го-

лосу. Підвелася, обійняла й прошепотіла крізь сльози: «Пробач... що не сказала тобі правди».

Мій батько загинув. Моя біологічна мати вийшла заміж за жорстокого чоловіка, який мене бив. Тоді бабуса прийшла й забрала мене. Щоб захистити. Щоб любити.

Сьогодні найбільше болить те, що я не можу повернути їй молодість. Вона старіє щодня. А я можу лише бути поруч.

Біологічна мати знову з'явилася. Каже, що їй потрібна допомога. Називає мене невдячним.

Але скажіть мені: як можна бути невдячним людині, яка ніколи не була тобі матір'ю?

Мама – це не та, що народила.

Мама – це та, що залишилася.

ФОТОГРАФІЯ: volyn.com.ua, згенерований за допомогою chatgpt.com.

«Сьогодні найбільше болить те, що я не можу повернути їй молодість. Вона старіє щодня».

«Я навчилася не благаючи про увагу, кохання чи повагу... Життя занадто коротке, щоб витрачати енергію на те, що не є взаємним» (Меріл СТРІП, 76 років, американська акторка театру, кіно, телебачення, вважається однією з найкращих кіноакторок сучасності).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

«Скористався нагодою»

● ГУМОРЕСКА

В'ячеслав ДАНИЛЕНКО

До куми кум заявився,
Сумний вигляд сотворив,

Потім в очі подивився
І таке проговорив:

– Дуже хочу, кумо люба,
Я тобі сто баксів дая,
Лиш дозволь тебе у губи
Один раз поцілувать.

Кума трішки здивувалась,
Слів ніяких не знайде,
Але довго не вагалась:
Кум і далі в наступ йде:

– Як даси помацать груди,
Іще сотню відвалю!
Кума мислить: «Будь, що
буде.
Де я ще так зароблю?»

Кум завівся вже від цього:
– Ще сто доларів я дам
І усе заради того,
Щоб піти у ліжко нам.

“

**Кума трішки
здивувалась, слів
ніяких не знайде...**

Вже куми й діватись ніде
(її в ліжко кум несе),
Думає: «Він скоро піде
І забуду я про все».

Кум пішов. Кума рахує,
Скільки грошей в неї є –
Чоловік телефонує
І питання задає:

– Чи приходив кум сьогодні?
– Нещодавно завітав...

– А приніс він ті три сотні,
Що тобі я передав?

ПРО АВТОРА:

В'ячеслав Даниленко (на фото) – пенсіонер Збройних Сил України. Народився і мешкає в передмісті Харкова. Ще зі шкільних років почав розповідати гуморески Павла Глазового, Степана Олійника, Степана Руданського в колі друзів та із самодіяльної сцени. Шкодував, що багато цікавих тем не зачепили ці гумористи і, згодом, ризикнув сам зримувавши кілька жартів. Публікувався в журналі «Дніпро» та регіональних виданнях.

Інша історія, яка Вас звеселить: «Шукаю діда для серйозних стосунків... Баба Галя» – за цим QR-кодом: ♥♥♥

Ось як майстерно кум до куми залицявся.

Не варто хитрувати з лікарем із Коломий!

● БУВАЛЬЩИНА

Коли наш лікар із Коломий поїхав до Америки й не зміг одразу влаштуватися в лікарню, він відкрив приватну практику. На дверях повісив табличку: «Лікування – всього за 20 доларів. Якщо не одужає – повертаємо 100»

Петро ПЕРЕЦЬ, zytia.org

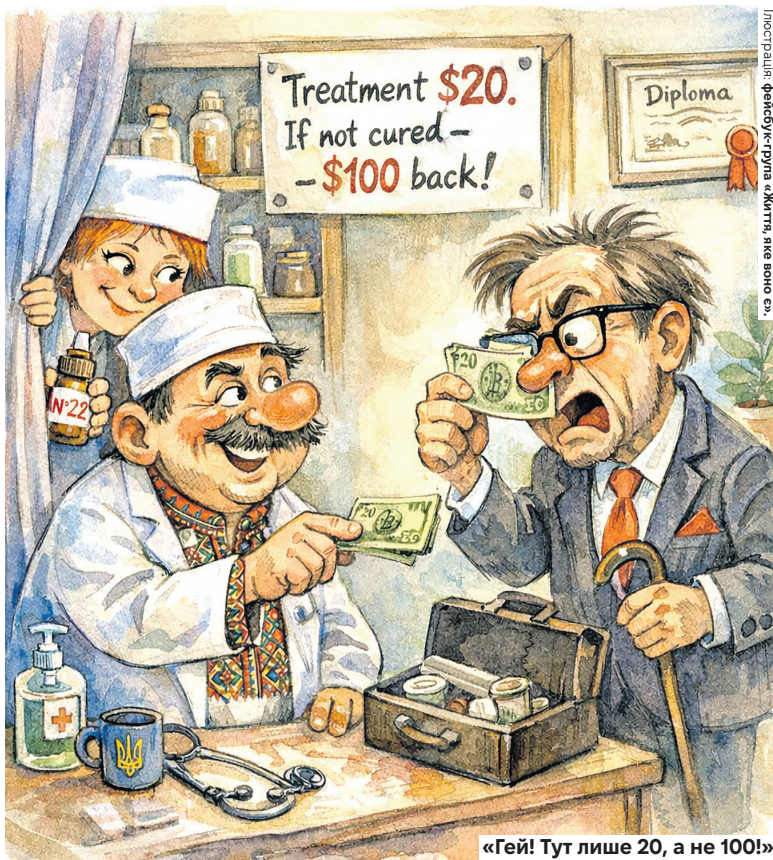
Один американський адвокат прочитав і подумав: «Легка нажива». І зайшов усередину.

Адвокат:

– Докторе, я втратив смак. Нічого не відчуваю, коли їм.

Лікар:

– Сестро, коробка №22. Три краплі в рот.

«Гей! Тут лише 20, а не 100!»

За мить...

Адвокат:

– Фу! Та це ж бензин!

Лікар:

– Вітаю, смак повернувся. З вас – 20

доларів.

Адвокат не здається. Через кілька днів повертається.

Адвокат:

– У мене проблеми з пам'яттю. Нічо-

го не пам'ятаю.

Лікар:

– Сестро, коробка №22. Три краплі.

Адвокат:

– Стривайте! Це знову бензин! Ви да-

вали мені це минулого разу!

Лікар:

– Вітаю, пам'ять відновилася. З вас – 20 доларів.

Уже розлючений, адвокат приходив утретє, переконаний, що цього разу отримає свої 100.

Адвокат:

– Докторе, я нічого не бачу. Я осліп.

“ **Сестро, коробка №22. Три краплі в рот.**

Лікар:

– Шкода, ліків від цього не маю. Ось вам 100 доларів.

І простягає – 20.

Адвокат:

– Гей! Тут лише 20, а не 100!

Лікар:

– Вітаю, зір повернувся. З вас – 20 доларів.

Висновок: не варто хитрувати з лікарем із Коломий. У нього є диплом, є бензин... і гуцульська кмітливисть із почуттям гумору.

● СМІШНОГО!

– Вибач! Не хотіла тобі телефонувати, але якби твоя дружина знайшла мої трусики у тебе в машині, було б гірше... Ти їх, до речі, знайшов?
– Я їх ще вчора знайшов.
– Чого ж тоді одразу не сказав?
– А раптом це не твої?

☺☺☺

Повернувся Микола Васильович з відрядження. Відкрив двері ключем, увійшов до квартири, почув, що зі спальні доносяться стогін та скрип ліжка.

– Повія, – прошепотів він, вийшов з квартири, закрив двері ключем і пішов додому до дружини.

☺☺☺

Показання злочинця: «Приходжу додому, у дружини – коханець, дивлюся у вікно – втікає, ну, я за тумбочку і кидаю в падлюку».

Показання потерпілого: «Біжу, займаюся спортом, і тут бах – тумбочка».

Показання свідка: «Сиджу я, значить, у тумбочці ...».

☺☺☺

Чоловік йде від коханки. Одягаючись, помічає в дзеркалі засос на шії.

Що ж робити? Так нічого і не придумавши, йде додому. Заходить в хату, і тут на нього кидається його собака. Раптом чоловікові спадає на думку рятівна ідея. Він починає боротися з собакою, рве на собі костюм і у такому вигляді йде в кімнату до дружини.

– Наша псина зовсім озвіріла, – говорить він дружині. – Дивися, як вона мене за шию укусила!

– І не кажи, – відповідає дружина, розстібаючи блузу. – Вона мені усі груди теж покусала.

☺☺☺

Дівчинка народила в 5 років

П'ятилітня Ліна Марсела Медіна народила свого сина 14 травня 1939 року.

ЖИТТЄВА ДРАМА

Історія Ліни Марсели Медіни, дівчинки з Перу, яка стала матір'ю у віці п'яти років, досі викликає глибокий шок і залишається однією з найнезрозуміліших медичних загадок ХХ століття

Ропі ГАННОН,
Костянтин ПОНОМАРЬОВ

Події розгорталися 1939 року, коли світ стояв на порозі Другої світової війни. У віддаленому андинському селі п'ятирічна Ліна почала стрімко набирати вагу і скаржитися на болі в животі. Спочатку сім'я зверталася до місцевих шаманів, які намагалися пояснити те, що відбувається, містичними причинами. Суїциди навіть припускали, що дівчинка могла бути пов'язана зі стародавніми культами, приписуючи їй стану надприродний сенс.

Коли живіт Ліни продовжував збільшуватися, її батько відвіз дитину в лікарню. Медики спочатку припустили наявність пухлини, але обстеження показало, що дівчинка... перебу-

ває на сьомому місяці вагітності.

14 травня 1939 року Ліна Медіна народила здорового хлопчика вагою близько 2,7 кг. Пологи проводилися за допомогою кесаревого розтину. Малюка назвали Херардо – на честь лікаря, який приймав пологи.

Пізніше медики дійшли висновку, що у Ліни було вкрай раннє статеве дозрівання: її репродуктивна система виявилася

“ —
Малюка назвали Херардо – на честь лікаря, який приймав пологи.

сформована в незвично молодому віці. Саме це пояснення стало офіційною причиною її здатності виносити дитину, хоча саме явище залишається унікальним.

У родині хлопчика виховували як молодшого брата Ліни. Тільки в десять років він дізнався правду про своє походження.

Херардо прожив 40 років і помер у 1979 році через захворювання кісткового мозку.

Найболючіше питання, хто став батьком дитини, так і залишилося без відповіді. Різні чоловіки з оточення сім'ї в різний час потрапляли під підозру, але доказів проти будь-кого не знайшли. Нікого не було звинувачено чи засуджено.

Сьогодні невідомо, чи жива Ліна Медіна. Якби вона дожила до наших днів, їй було б понад 92 роки. Попри світову популярність, вона уникала уваги преси і вважала за краще не обговорювати своє минуле.

Сім'я Ліни зробила вигляд, що діти є братом і сестрою.

«Ти не зобов'язаний рятувати всіх... Твоє завдання – пам'ятати, що ти сам керуєш своїм життям».

Навчися відпускати людей...

ШПАРГАЛКА ДЛЯ ВСІХ

Це не про зверхність і не про гординю. Це про внутрішню чесність із собою.

Марія МРІЯ,
zyttia.org

Ти можеш і далі любити їх, але вже з іншого рівня розуміння, усвідомлення та зрілості. Це, мабуть, одне з найскладніших у житті. І водночас – з найважливіших: перестати триматися за тих, хто не готовий прийняти твою любов.

Не витрачай сили на важкі розмови з людьми, які не хочуть змінюватися. Не намагайся постійно бути поруч із тими, кому байдуже до твоєї присутності. Не віддавай свою любов і енергію тим, хто не здатен її прийняти. Я знаю, що природне бажання – сподобатися всім і заслужити прихильність кожного. Але саме це часто забирає твій

час, твої сили й душевну рівновагу.

Коли ти починаєш жити повноцінно – з радістю, зацікавленістю, щирістю – не всі будуть готові зустріти тебе на цьому рівні. І це не означає, що з тобою щось не так. Це означає лише те, що поруч мають залишитися ті, хто здатен любити тебе по-справжньому.

Якщо поруч із кимось ти відчуваєш себе непотрібним, легко замінним, продовжуючи віддавати таким людям свою енергію, ти зраджуєш сам себе. Правда в тому, що ти не для всіх. І не всі – для тебе. І саме тому так важливо знаходити тих небагатьох, із ким виникає справжній зв'язок, дружба чи любов. Бо ти вже знаєш різницю між справжнім і порожнім.

Чим довше ти намагаєшся змусити когось полюбити тебе, тим довше віддаєшся від людей, які здатні це зробити природно. У цьому світі мільярди людей – і багато з них

можуть зустріти тебе там, де ти є насправді.

Але якщо ти залишаєшся серед тих, хто використовує тебе як «запасний варіант», емоційну опору чи безкоштовного слухача – ти віддаєшся від того середовища, де тебе цінують.

Можливо, якщо ти перестанеш першим писати – тобі писатимуть рідше. Можливо, якщо перестанеш тягнути відносини – вони закінчатся. Але це означає лише одне: ти був єдиною людиною, яка їх підтримувала. А це не любов. Це – залежність.

Найцінніше, що ти маєш – це твоя енергія. Не час обмежений – обмежена саме енергія. Те, куди ти її вкладаєш, і формує твоє життя. Коли ти це усвідомиш, ти зрозумієш, чому поруч із деякими людьми чи в певних місцях відчуваєш виснаження.

Твій обов'язок – берегти свою енергію. Створити навколо себе простір, у якому залишається лише ті, хто вміє слухати, підтримувати і бути поруч по-справжньому.

Ти не зобов'язаний рятувати всіх. Ти не зобов'язаний переконувати когось змінюватися. Ти не повинен жити для інших із жалю, страху чи відчуття обов'язку.

Твоє завдання – пам'ятати, що ти сам керуєш своїм життям. І приймаєш ту любов, яку вважаєш для себе нормальною.

Обери для себе справжню дружбу. Справжню підтримку. Справжню любов із людьми, які емоційно зрілі та відкриті.

І тоді – навіть якщо доведеться трохи побути наодинці – ти побачиш, як швидко почне змінюватися твоє життя.

ГАЗЕТА З ВІРУСОМ ЛЮБОВІ — ПРОЧИТАЄШ І ЗАКОХАЄШСЯ!!!

VOLYN.COM.UA

Передплатний
індекс
місячника

«ТАК НІХТО
НЕ КОХАВ»:
60779

Тираж номера: 5299.

Засновник: ТЗОВ «Газета «Волинь»
Головний редактор і відповідальний за випуск
ЗГОРАНЕЦЬ
Олександр Олександрович

Зареєстрована
18 січня 2024 року
Набрана і зверстана
в комп'ютерному центрі
ТЗОВ «Газета «Волинь»
Місцезнаходження видавця:
43025, м. Луцьк, просп. Волі,
13. Поштова адреса, за якою
здійснюється редакційний
контроль: вул. Ковельська, буд. 2,
м. Луцьк Волинської області, 43016.
E-mail: takvolyn@gmail.com,
reklama.volyn@gmail.com

Телефонуйте: 066 82 47 160,
096 77 31 037.

ТЗОВ «Газета «Волинь»
п/р UA83305299000026007000803281
АТ КБ Приватбанк, МФО 305299,
ЄДРПОУ 02471695

Друк офсетний.
Обсяг – 16 сторінок
формату В-4

Реєстраційний номер
Р30-02487 № 142

Віддруковано:
Поліграфічне видавництво
«А-Принт» ТОВ «Дім»,
м. Тернопіль. Тел.: (0352) 52-27-37, (067) 352-
18-51, сайт www.a-print.com.ua.

Замовлення №306.

«Найкраща приправа до їжі – це голод, а до кохання – перешкоди» (Мігель де СЕРВАНТЕС (1547–1616), іспанський новеліст, драматург і поет, класик світової літератури, автор роману «Дон Кіхот»).

volyn.com.ua

«ТАК НІХТО НЕ КОХАВ»

15

№3(51)

«Якщо мене поховують там... ти пробачиш?»

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Коли Валентині Василівні було сімдесят, вона вперше почула від чоловіка те, що дівчата зазвичай чують у двадцять:
– Так ніхто не кохав...

Василина ПИСАНКА

Вона тоді засміялася. Не вірила. У дзеркалі – зморшки, на серці – роки, за плечима – прожите життя, яке не назвеш казкою. А він дивився так, ніби перед ним стояла весна.

Вони познайомилися пізно. Запізно – як казали сусіди. Запізно – як шепотіли знайомі. Запізно – як думали його дорослі діти.

Але кохання не має календаря.

Він прийшов до неї з валізою. Не з юнацьким рюкзаком – із валізою чоловіка, який уже прожив життя. За його спиною був шлюб. Церковний. Двоє дітей. Роки,

прожиті поряд із жінкою, яка колись теж була для нього єдиною.

– Не йди, – просила Валентина. – Не кидай дітей.

– Я не кидаю дітей, – відповів він. – Я йду до тебе.

Вона знала, що це – гріх. Принаймні так їй казали. Вона не розбивала родину – вона лише не відштовхнула чоловіка, який прийшов із

“ Я не кидаю дітей, – відповів він. – Я йду до тебе.”

любов'ю. Але вночі все одно молилася: «Господи, якщо це неправильно – зупини нас».

Бог не зупинив.

Діти його вибір не прийняли. Не пробачили. Не зрозуміли.

Вони зустрічалися рідко. Говорили стримано. Він приносив внукам подарунки з кожної пенсії, мовби на-

магався переконати світ, що любов до жінки не означає зради дітям.

Валентина Василівна ніколи не ставала між ними. Вона мовчала. Варила борщ. Прасувала сорочки. Чекала, коли він повернеться з тих непростих зустрічей із червоними очима.

Потім померла його перша дружина.

І стало тихо.

Ніхто не кликав його на поминки. Ніхто не просив слова. Але, коли минув рік і діти ставили матері пам'ятник, вони зробили його подвійним.

З порожнім місцем поруч. Для нього.

– Тату, – сказали вони холодно. – Хоч двадцять років ви не були з мамою, але тепер будете з нею вічно.

Він нічого не відповів. Стояв і дивився на камінь, на своє прізвище, викарбуване поряд із жінкою, з якою колись вінчався перед Богом.

Продовження історії – на с. 6

«Тату, хоч двадцять років ви не були з мамою, але тепер будете з нею вічно».

Фотоколлаж: volyn.com.ua, згенерований за допомогою chatgpt.com.

«Щось було не так із тією весною...»

“ Головне, аби люди бачили, що в родині все добре, – повчала Галина свою молодшу доньку.”

«Народила дитину-інваліда від мене. Через дурість...»

● НЕСПОДІВАНІЙ ПОВОРІТ

Холодна, невтішна та заплакана, наче молода вдова. Щось було не так із тією весною. Дерева довго стояли в сумних чорних хустинах. А коли взялися зеленню, їх били морози. Поривисті вітри студили світ. Скупого сонячного проміння не вистачало, аби зігріти землю та спрагли за теплом людські душі...

Ольга ЧОРНА

Інні було незатишно у світі «правильних» людей. Правильними називали себе її рідні. Даремно, що чоловік старшої сестри

не пропускає жодної спідниці. Леся про це знає. Вдома скандалить, злоститься. А на людях усміхається.

Тато часто зневажливо покрикує на маму. А вона звикла. Не скаржиться. І, мабуть, не знає, що таке щастя.

– Головне, аби люди бачили, що в родині все добре, – повчала Галина свою молодшу доньку.

Інна не погоджувалася.

– Нічого ти не тямаш, – казала на те мати.

...Інні дісталися у спадок від бабусі квартира та заощадження. Через це на неї обралися всі. Сестра, бо з чоловіком та двома дітьми живе разом із батьками. Мама, бо вважала, що все мало перейти їй, а вона б уже розпорядилася, що кому вділити. Тато, бо не любив тещу й не сприймав молодшу доньку

всерйоз. Швагро, бо заздирив. Хоча всі знали: Інна – улюблениця Олександр. Однакові характери. Схожість у смаках. Бунтарки за натурою.

А от Галина, єдина донька, – велике розчарування для Олександр. Вийшла заміж за грубуватого Павла, який відразу незлюбив манірну тещу та вченого тестя. На дружину сердився, коли та модно одягалася чи збиралася на зустріч із друзями. З часом Галина, чого не могла їй пробачити Олександра, перетворилася на жінку без смаку і манер.

Старша внучка була схожа на свого батька. А от Інна – копія Олександр. За це їй дісталася бабусина любов, а потім – і житло...

Що було далі – читайте на с. 11

Гуморист Юрій Ткач:
«МИ З ДРУЖИНОЮ
НАЛАМАЛИ ДРОВ...»

Відверто про проблему – на с. 8

Співак Melovin про
розлучення з хлопцем:
«МЕНІ ТРОХИ БОЛЯЧЕ»

Про «не таку любов» – на с. 9

